Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 161 (7902). ● 31 август, 1982 йил ✦ СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ҲОЗИР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЗҒИН ДАВОМ ЭТМОҚДА. МЕХАНИЗАТОРЛАР ЭСА ТЕРИМГА ШАЙЛАНИБ ТУРИБДИЛАР. УЛАР БУ ЙИЛ ҲАМ ЖАСОРАТ КЎРСАТИБ ИШЛАЙДИЛАР, ҲОСИЛНИНГ АСОСИЙ ҚИСМИНИ «ЗАНГОРИ КЕМА» ЛАРДА ТЕРИБ ОЛАДИЛАР ВА ПЛАН ҲАМДА СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАРВАҚТ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ РОЛЬ ЎЙНАЙДИЛАР.

«ТЕРИМ-82»

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПАХТА ШТАБИ

ЎН биринчи беш йилликнинг иккинчи йили улкан «оқ олтин» хирмонини барпо этиш учун курашнинг масъулиятли, ҳал қилувчи дамлари бошланди. Областимиз далаларида пахта теримига киришилди.

КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети май (1982) Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб келаётган областимиз дала меҳнаткашлари ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган йилда ҳар қачонгидан ҳам мўл ва сифатли ҳосил етиштирдилар.

Галдаги вазифа бу ҳосилни қисқа муддатларда нес-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишдир. Бу барча пахтакор ва механизаторлардан, областимизнинг барча меҳнаткашларидан юксак унум билан меҳнат қилишни, ҳар соат, ҳар дам масъулият сезишни талаб қилади. Илғор технология асосида иш олиб бораётган районлар ва хўжаликларда йиғим-терим бошлаб юборилди. Машиналар кенг кўламда ишга тушадиган кунлар ҳам яқин!

Пахта йиғим-терими ишларини атрофлича ва мунтазам ёритиб бориш мақсадида «Тошкент ҳақиқати» газетаси ҳузурида пахта штаби иш бошлади.

Бу штаб жойлардаги партия, совет ходимлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, район партия комитетлари ҳузуридаги матбуот марказларидан, ишчи қишлоқ мухбирлари ва кенг газетхонлардан йиғим-теримнинг бориши, пахтакор ва механизаторларга кўрсатилаётган маданий-маиший, савдо ва медицина хизмати, янги-янги ташаббуслар ҳақида оператив хат-хабарлар юбориб туришларини сўрайди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» «Терим-82» пахта штабининг телефонлари: 325647, 334048, 334808, 325353, 33-58-85, 32-57-47.

ТАСС АХБОРОТИ

КОСМИК ПАРВОЗ ТУГАЛЛАНДИ

ЛЕОНИД ПОПОВ, АЛЕКСАНДР СЕРЕБРОВ ВА СВЕТЛАНА САВИЦКАЯ ЕРДА

Космонавтлар Леонид Попов, Александр Серебров ва Светлана Савицкая «Салют-7», «Союз Т-5» — «Союз Т-7» илмий тадқиқот комплексининг ичида тадқиқот ва экспериментлар программасини бажарганларидан сўнг 1982 йил 27 август Москва вақти билан соат 19 дан 0 4 минут ўтганида Ерга қайтиб тушдилар. Космонавтлар Анатолий Березовой билан Валентин Лебедев «Салют-7» станциясида ишни давом эттирмоқдалар.

«Союз Т-5» космик кемасининг туширилувчи аппарати Совет Иттифоқи территориясининг белгиланган районида Орқалиқ шаҳридан 70 километр шимоли—шарқда Ерга қўнди. Попов, Серебров ва Савицкая ўртоқлар Ерга қўнгандан кейин ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Асосий экипаж уч ойлик учиш чоғида ҳамда беш космонавтдан иборат экипаж «Салют-7» станциясида биргалашиб ишлаш чоғида бажарилган тадқиқот ва эксперимент материаллари Ерга келтирилди.

Космонавтлар Ер юзи ва Дунё океани акваториясининг айрим районларини фото суратга олдилар, бир қанча техник экспериментларни бажардилар, учиш чоғида Совет, Чехословакия ва Франция аппаратларидан фойдаланган ҳолда астрофизик ва геофизик экспериментлар давом эттирилди. Станцияда илк бор бажарилган биотехнологик экспериментларнинг аҳамияти катта. Бунда вазнсизлик шароитида ғоят мусаффо биологик актив моддалар ҳосил қилиш методлари пишиқтирилди.

Экипаж ишининг программасида медицина-биологик тадқиқотлар катта ўрин олди, унинг натижасида кўпдан-кўп илмий маълумотлар олинди. Бунда аёл ва эркак организмининг космик учиш омиллари таъсирига реакцияларида муҳим тафовутлар бўлмади.

Составида биринчи марта космонавт аёл ишлаган экипажнинг муваффақиятли тугаган учиши Ватан космонавтикасининг янги бир ёрқин саҳифаси бўлди. Учиш чоғида олинган илмий маълумотлардан фан ва халқ хўжалиги турли тармоқларининг манфаатлари йўлида, шунингдек киши бошқарадиган космик учишларни янада ривожлантиришда фойдаланилади.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ Л. И. ПОПОВНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий тадқиқот комплексидаги космик учиш муваффақиятли амалга оширилганлиги ва бунда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССРнинг космонавт учувчиси ўртоқ Леонид Иванович **Попов Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1982 йил 27 август.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

КОСМОНАВТ УЧУВЧИ ЎРТОҚ А. А. СЕРЕБРОВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий тадқиқот комплексидаги космик учиш муваффақиятли амалга оширилганлиги ва бунда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун космонавт учувчи ўртоқ Александр Александрович **Серебровга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ва **«Олтин Юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1982 йил 27 август.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

КОСМОНАВТ УЧУВЧИ ЎРТОҚ С. Е. САВИЦКАЯГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексидаги космик учиш муваффақиятли амалга оширилганлиги ҳамда бунда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун космонавт учувчи ўртоқ Светлана Евгеньевна **Савицкаяга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ва **«Олтин Юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1982 йил 27 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. А. СЕРЕБРОВГА «СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий тадқиқот комплексидаги космик учиш амалга оширилганлиги учун ўртоқ Александр Александрович **Серебровга «СССРнинг космонавт учувчиси»** унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1982 йил 27 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ С. Е. САВИЦКАЯГА «СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-7» — «Союз» орбитал илмий тадқиқот комплексидаги космик учиш амалга оширилганлиги учун ўртоқ Светлана Евгеньевна **Савицкаяга «СССРнинг космонавт учувчиси»** унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1982 йил 27 август.

ҚИЗИЛ КАРВОН ЙЎЛГА ЧИҚДИ

БЎКА (телефон орқали олинди). Бу йил бўкалик азамат пахтакорлар она Ватанга 85 минг тонна «оқ олтин» сотиш учун бел боғлаганлар. Ана шу мақсадда далаларда қаҳрамонона меҳнат қилдилар, ғўза парваришини намунали ташкил этиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Улар йиғим-теримга ўтган йилдагидан анча барвақт киришдилар.

Якшанба куни дастлабки терилган «оқ олтин»лардан ташкил этилган қизил карвон район марказидаги пахта тайёрлаш пункти томон йўл олди. Бу ерда эрталабдан бошлаб шодиёна кайфият ҳукмрон эди. Кўчалар гавжум. Карнай-сурнай садолари узоқ-узоқларга таралади.

Пахта қизил карвонига бағишланган тантанали митингни район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Исломов очди. У район қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ҳосил байрами билан қизғин табриклади.

Шундан сўнг завод директори У. Мамбетов сўз олди. У корхона ишчи-хизматчилари янги ҳосилни қабул қилиб олишга қизғин тайёргарлик кўрганликлари, пахтакорлар хизмати учун ҳамма нарса тайёр эканлигини гапириб берди.

— Бу йил ҳосилимиз мўл ва эртаги бўлди, — деди митингда сўзга чиққан «Партия XX съезди» колхози раиси М. Ҳайитбоев,— биз районнинг умумий хирмонига хўжалигимизнинг 5200 тонналик пахтаси билан ҳисса қўшамиз. Ҳозир далаларда иш қизғин. Машиналар ишга тушгач, суръат кескин кўтарилади. Ҳар куни ўрта ҳисобда 8—10 процент пахта тайёрлашга эришамиз ва планни сентябрь ойи ичида албатта, бажарамиз.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Бўка» совхози комплекс-механизациял а шган бригадаси бошлиғи, донгдор механизатор Мария Ковалёва 50—55 центнерчи пахтакорлар номидан гапирди. У бошлиқ коллектив бу йил қир зонадаги қолоқ бригадага ўтган эди. Натижа яхши бўлди. Гектарларда белгиланган миқдорда ғўза туплари сақлаб қолинди. Парвариш ишлари юксак агротехника асосида ўтказилди. Ҳозирги кунда далаларда бўлган киши деҳқонларнинг меҳнатига қойил қолади. Ғўза тупларидаги ғуж-ғуж кўсаклар бирин-кетин очилмоқда.

— Ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб оламиз, — деди М. Ковалёва сўзини давом эттириб, — планни 10—12 иш кунида бажарамиз. Шундан сўнг асосий куч социалистик мажбуриятни адо этишга қаратилади. Ватанга фақат аъло сифатли пахта етказиб берамиз.

Ҳамза номли колхоз бригада бошлиғи Чори бахши Хўжамбердиев митингда пахтакорларни мадҳ этувчи шеърларидан ўқиб берди.

Шунингдек, митингда Карл Маркс номли колхоз раиси Ш. Очилов, «Кўкорол» совхози партия комитетининг секретари О. Порсиевлар ҳам сўзга чиқиб йиғим-теримни ташкил этиш соҳасидаги режалари билан ўртоқлашдилар.

Қизил карвондан сўнг район механизаторларининг слёти бўлиб ўтди. Слётда механик-ҳайдовчиларн и н г янги мавсумдаги вазифалари муҳокама этилди.

Бу йил район далаларида 400 машина ишлайди. Ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 180—190 тоннадан «оқ олтин» териб олинади.

Илғор механик-ҳайдовчилар слётда сўзга чиқиб, ўз зиммаларига конкрет ва оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

Слётда районнинг барча механизаторларига йиғим-теримни тез, соз ва сифатли ўтказишга қаратилган мурожаат қабул этилди.

● ФРУНЗЕ номли колхоз пахтакорлари Бўка районида биринчилардан бўлиб қўл теримига киришдилар. Ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилаётган Мавлуда Бўронова билан Гулбаҳор Исмоиловалар хўжалик хирмонига кунига 100 килограммдан ошириб «оқ олтин» тўкмоқдалар. Мусобақадош дугоналар бу йилги мавсумда камида 7 тоннадан пахта териб топшириш мажбуриятини олишди.

П. Эргашев фотоси.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР РАПОРТИ

● КАЛИНИН. Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари дон учун маккажўхори ўримини муваффақиятли тамомладилар ва 27 августда давлатга дон сотиш топшириғини муваффақиятли бажардилар. Эл хирмонига 1207 тонна «қаҳрабо» дон етказиб берилди. Йиллик дон тайёрлаш умумий ҳажми 241,4 процент бажарилди. Ҳар гектар ердан 90 центнердан маккажўхори дони олинди.

Бу муваффақиятга Куйбишев номли, Орджоникидзе номли «Москва» колхозлари, «Партия XXI съезди», «Қорасув», «Назарбек» совхозлари, айниқса, салмоқли ҳисса қўшдилар. Мазкур хўжаликларда маккажўхори дони ҳосилдорлиги 100—110 центнерга етди.

Район хўжаликлари келгуси йил ҳосили учун ўзларини таъмин этадиган миқдорда юқори сифатли уруғлик жамғариб қўйдилар.

Шу кунларда районда сабзавот, мева, узум ҳосилини йиғиштириб олиш, чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш ва давлатга топшириш қизғин давом этмоқда. Дағал хашак ва ширали озуқа тайёрлаш ҳам жадал бораётир. Чорва қишловига тайёргарлик авж олдириб юборилган.

* * *

● ТОШКЕНТ. КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети май Пленуми тарихий қарорларини ҳаётга тадбиқ эта бориб, ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборган район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 28 август куни давлатга маккажўхори дони сотиш топшириғини муддатидан илгари адо этдилар. Ҳозиргача давлатга топширилган макка дони планидаги 490 тонна ўрнига 1200 тоннадан ортиб кетди. Ҳосилдорлик 71 центнерни ташкил этди.

Районда биринчилар қатори маккажўхори дони топшириш план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарган Карл Маркс номли, Навоий номли, Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозлари ҳозиргача гектаридан 80—96 центнердан дон йиғиб олдилар.

Давлатга маккажўхори дони топшириш давом этмоқда.

МАШИНА ТЕРИМИГА МОСЛАБ

ЎН БИРИНЧИ беш йилликнинг иккинчи йилида бўлимимиз заршунослари 2 минг 960 тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганлар. Эрта баҳорданоқ дала ишлари ҳам ана шу юксак мажбуриятга яраша олиб борилляпти. Ғўзаларга Тошкент технологияси асосида комплекс ишлов бериш, минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантириш намунали ташкил этилди. Натижада 740 гектар майдондаги ғўзалар серавж етилди. Ҳозир ҳар туп ғўзада 10—12 тадан кўсак бор.

Биз асосий эътиборни барча карталардаги ғўзаларни машинабоп қилиб бир текис ривожлантиришга қаратдик. Ғўзалар қанчалик серҳосил, калта бўғин бўлиб ўсса, машина теримига қулай бўлади. Бунинг учун суғоришга алоҳида эътибор бердик. Тажрибали сувчилар ажратдик. Улар куну-тун, ҳар туп ниҳолнинг қониб сув ичиши учун ҳаракат қилишди.

Муҳим агротехник тадбир чеканкани ўз вақтида ва сифатли ўтказиш ҳам ҳосилдорликни оширишда катта аҳамиятга эга. Бу агротехник тадбирни тугалладик. Шунингдек дефолиацияни ҳам тез ва соз ўтказиш чораларини кўриб қўйдик. Барча ОВХ пуркагичлари ёрдамида дефолиацияни ҳар туп ғўзада 5—6 тадан пахта очилгач, бошлаб юбордик.

Бу йил ялпи ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб оламиз. Шунга яраша етарли техникамиз бор. Пахта терадиган, кўсак узадиган ва чувийдиган агрегатларни пухта созлаб, сифатли ремонтдан чиқариб шай қилиб қўйдик. Бўлимимизда пахта терими ипатоволиклар методи асосида олиб борилади. Йиғим-теримда қатнашувчиларга қулай шарт-шароитлар яратилмоқда. Ҳар бир терим машинасига иккитадан механик-ҳайдовчи бириктириб қўйилган. Бу терим машиналаримизнинг иш унумини оширади. Бозор Аҳмедов, Сервер Реитов, Муҳаммад Тожиев, Раҳматулла Абдусаматов, Ғофур Восипов, Тўра Йўлиев сингари илғор механизаторларимиз СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи шарафига мавсумда 200—250 тоннага етказиб «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдилар.

Бугунги кунда уларнинг ватанпарварлик ташаббусини совхозимизнинг барча ишчилари қўллаб-қувватлашмоқда. Зиммаларига янги, оширилган мажбуриятлар қабул қилишмоқда. Умуман бу йил мавсумда 20 та пахта териш машинаси, 5 та транспорт трактори, 30 та тележка 2 та йиғим-терим отрядига бўлиниб иш олиб боради. Терим машиналарига даланинг ўзида хизмат кўрсатиш учун механиклар, слесарлар ва токарлардан иборат иккита махсус машина-устахона ажратилган. Бу отрядларга ишнинг кўзини биладиган тажрибали кишилар етакчилик қилишади.

Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш учун барча тадбирларни кўрмоқда. Мавсумда социалистик мусобақанинг янги-янги формалари жорий этилади. Бригадалар, механизаторлар, ишчилар ўртасидаги мусобақага ҳар беш кунда якун ясалиб, ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантирилиб борилади.

Биз имкониятларимизни кўриб чиқиб, йиллик пахта тайёрлаш планини 28 сентябргача бажариш мажбуриятини олдик. Бунинг учун долзарб кунларнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб йиғим-теримни қизитиб юборамиз. Она-Ватанга ҳар гектар майдондан 40 центнердан юқори сифатли «оқ олтин» ҳосили армуғон этиб, СССРнинг 60 йиллик юбилейи тўйини муносиб совға билан кутиб оламиз.

Ш. НАЗАРОВ,
Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг биринчи бўлим бошқарувчиси.

43-ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

КЎМИР САНОАТИ ХОДИМЛАРИГА БАҒИШЛАНАДИ

МАМЛАКАТИМИЗ кўмир саноати ходимлари олдига ўн биринчи беш йиллик охирига бориб ҳар йили 770—800 миллион тонна миқдорида кўмир қазиб чиқариш вазифаси қўйилган. Ангрен разрези коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида биринчиликни қўлдан бермай ярим йил давомида сурункасига министрлик ва кўмир саноати ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил Байроғини олишга сазовор бўляпти.

Разрез ишга тушган 1948 йилда областимиз халқ хўжалиги учун ярим миллион тонна атрофида кўмир етказиб берган бўлса, 1980 йилга келиб унинг қуввати ўн марта ошди. 1980 йилда асосий марра — разрез лойиҳа қуввати забт этилди: 4 миллион 500 минг тонналик «қора олтин» эшелони Ангрендан жўнатилгани ҳақида рапорт берди.

Бугун эса азамат кончиларимиз «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида новаторлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришиш билан бирга келгуси марраларни забт этилиши учун замин яратилмоқда. Илғор технологияни ва қуввати юқори бўлган контранспорт машина-ускуналарини кенг миқёсда жорий этиш асосида кўмирни энг самарали — очиқ усулда қазиб олиш илдам суръатлар билан ривожлантирилмоқда. Бу эса КПСС XXVI съезди қарорларида кўмир саноати ходимлари олдига қўйилган вазифаларга амалий жавоб бўлмоқда.

Шу беш йилликнинг охирларига бориб разрезда тайёрланадиган ёқилғининг йиллик ҳажми 10 миллион 300 минг тоннага етказилиши мўлжалланган. Бу асосан шаҳарда ишга тушадиган янги Ангрен ГРЭСининг тўла қувват билан тўхтовсиз ишлашини таъминлайди. Бугунги кунда азамат кончилар ана шу асосий маррани забт этиш мақсадида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

«СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган мусобақанинг 43-зарбдор ҳафталиги кўмир саноати ходимларига бағишланганлиги областимиз кончиларини янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантирди. Йил бошидан бери разрезда қазиб олинган кўмир 103 минг тоннадан ошиб кетди. Лекин, шу ҳафта давомида кончилар энг юқори кўрсаткичларга эришиб, келгусида эслашга арзигудек меҳнат ғалабаларини разрез тарихига битишга қатъий бел боғлаганлар. Уларнинг бу эзгу ниятлари амалга ошишига биз ҳам тилакдошмиз.

МУСОБАҚАДОШЛАР

ЭРТА баҳор эди ўшанда. Совхознинг катта клубига барча бўлим бошқарувчилари, бригада бошлиқлари, мутахассислар тўпланишган. Минбарга хўжаликнинг пешқадам бригада бошлиқларидан бири Ҳосият Муродова кўтарилди.

— Социалистик мусобақа ҳаммамизнинг мулкимиз, — деди у. — Ўзаро беллашиб меҳнат қилсак, янада юксакроқ марраларни эгаллайверамиз. Бизнинг бригадамиз пахтакорлари бугундан бошлаб Мақсуда Мирвалиева етакчилик қилаётган коллективни мусобақага чақиради.

Шу-шу бўлди-ю, бу икки бригада ўзаро беллашиб келади.

Ҳосият Муродова бошчилик қилаётган бу кичик коллектив аъзолари ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилишган. Улар бу йил ҳар гектар ердан пландаги 24 центнер ўрнига 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олиш учун кураш олиб боришяпти.

Етиштирилган ҳосилнинг 95 проценти «пўлат этак»лардан тўкилади.

Уларнинг мусобақадоши Мақсуда Мирвалиева ҳам тажрибали пахтакорлардан саналади. 11 йилдирки, у совхознинг қир зонасида «оқ олтин» етиштириб келяпти. Бу коллектив ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида, айниқса, юксак натижаларга эришди. 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан чўл дурдонаси йиғиштириб олдилар.

— Мусобақадошларимиздан орқада қолмаймиз, — дейди бригада етакчиси. — Марраmиз 50 центнер. Бу реал, бажариладиган вазифа. Далаларда ҳосил чўғи мўл.

М. Мирвалиева етакчилик қилаётган бригадада ҳаммаси бўлиб 14 киши меҳнат қилади. Шундан беш нафари унинг оила аъзоларидир. Шунинг учун ҳам бу оилани пахтакор-оила дейишади. Ўғиллари Отажон — механизатор. Саминжон — сувчи, қизлари Оминахон билан Муножатхонлар — чевар теримчилар.

Бригадада меҳнаткашларнинг унумли ишлаб, яхши дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб қўйилган. Дала шийпонида кунда икки маҳал иссиқ овқат ташкил қилинмоқда. Кўчма кутубхона, кундалик газета ва журналлар ўз вақтида келтирилмоқда. Яқин кунлар ичида ёрдамчи хўжалик ҳам ташкил қилинади.

Бир сўз билан айтганда иккала бригаданинг ҳам ишлари яхши. Масъулиятли мавсумга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Уларнинг мақсадлари ҳам битта. Ватанга кўпроқ, мўл ва аъло сифатли «оқ олтин» етказиб беришдир.

К. НОРМАТОВ,
Бекобод районидаги «Ленинград» совхози.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА САҲИФАСИ

БРИГАДА ПУДРАТИГА КЕНГ ЙЎЛ!

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИГА ТЎЛА ЎТАМИЗ

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» тресты областимизнинг пешқадам қурилиш ташкилотларидан ҳисобланади.

Коллектив ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида самарали ишламоқда. Давлат планлари ой сайин ортиғи билан адо этиляпти. Бунда бригада пудратининг кенг жорий этилиши катта роль ўйнамоқда. Қуйида трест бош инженери Константин Тихонович ЗУБОВнинг бу прогрессив усул самаралари ҳақидаги мақоласини ўқийсиз.

— Ҳақиқатан ҳам коллективимизнинг меҳнат ютуқлари салмоқли бўлмоқда. Зиммамиздаги вазифаларни шараф билан бажаряпмиз. Биноларнинг тез ва соз қурилишига эришяпмиз. Бунда социалистик мусобақанинг кенг йўлга қўйилганлиги, айниқса бригада пудратининг жорий этилиши жуда қўл келяпти.

Трестимиз бўлинмаларида Злобин усули асосида ишлаётган бригадалар сафи муттасил кенгайиб боряпти. Биз умуман барча бригадаларни янгича ишлашга ўтказиш режасини тузганмиз. Ҳозирги вақтда мавжуд 54 бригаданинг 46-таси хўжалик ҳисобини қўллаяпти. Улар ўтган йили жами қурилиш-монтаж ишларининг 82 процентини бажарган эдилар. Бу йил эса бундай улуш ҳажми янада салмоқли бўлади. Унинг 90 процентдан ошиқроғини ташкил этиши назарда тутилмоқда.

Шуниси қувончлики, янгича ишлаётган барча бригадалар давлат планларини зиёдаси билан адо этмоқдалар. Улар уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар, мураккаб саноат объектлари қурилишида янги усулни муваффақиятли қўллаётганликлари учун ҳам шундай бўлмоқда.

Пудратчи бригадалар муҳим қурилиш объектларида фидокорона меҳнат қиляпти. Улар Ангрен нон заводи, Олмалиқ уйсозлик комбинати қурилишини, Ангрен кўмир разрези реконструкциясини, ўнларча минг квадрат метрни ташкил этувчи кўплаб турар-жойларни бригада пудрати асосида бунёд этмоқдалар. Деярли барча бригадалар графикдан ўзиб ишлашяпти.

346-механизациялашган кўчма колоннанинг ВЛКСМ XIX съезди шарафига ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан Анвар Тўхтасинов бошчилигидаги комсомол-ёшлар пудратчи бригадаси иш кўрсаткичлари жуда юксак бўлмоқда. Бригада аъзолари

ЮТУҚЛАРИМИЗ ОМИЛИ

беш йилликни тўрт йилда бажариш ҳақидаги ваъдаларини муваффақиятли уддалашяпти. Уларнинг ҳар кунги ўртача иш кўрсаткичлари 125—130 процентни ташкил этмоқда.

Октябрь революцияси ордени кавалери Раҳматжон Рўзибоев етакчилик қилаётган бригада трестимизда биринчи бўлиб пудрат усулини қўллаган эди. Моҳир ташкилотчи ва тарбиячи Р. Рўзибоев Николай Злобин бригадаси ишлаётган объектга бориб, унинг иш усулини бевосита ўша ерда ўрганди. Шундан бери ўтган беш йил давомида қатор саноат объектларини пудрат асосида бунёд этди.

Бригадада ўзбек, рус, татар, тожик, қозоқ ва бошқа миллат вакиллари ишлаб турибди. 23 кишидан иборат коллектив аҳил ва инок оилага ўхшайди. Ўзаро ҳамкорликда ишлаш, қўшимча касбларни эгаллаш, иш вақти ва мавжуд асбоб-ускуналардан самарали фойдаланиш, коллектив манфаатини шахсий манфаатдан устун қўйиш бригада аъзолари ютуқларининг омили бўлмоқда.

Бу бригадада резервларни ишга солиш, қимматли бинокорлик материалларини тежаб-тергаб сарфлаш, уларнинг фойдасиз исроф бўлишига йўл қўймаслик меҳнат қонуни бўлиб қолган. Ҳар бир бинокор қайси операцияни бажаришидан қатъий назар тежамкорликка алоҳида эътибор бермоқда. Шунинг учун ҳам бригада коллективи бу борада ҳам яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Ҳар йили минглаб сўмлик материаллар иқтисод қилиняпти. Бундан уларнинг ўзлари манфаат кўришяпти. Иқтисод қилинган маблағнинг маълум қисми мукофот тариқасида уларга тўланмоқда.

Бригада аъзолари шу кунларда йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ўртача иш кўрсаткичлари 180—200 процентни ташкил этяпти. Шунинг учун ҳам шаҳардаги резина-техника комбинатининг 17-корпуси тез суръатлар билан қад кўтармоқда. Бунёдкорлар уни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигигача қўлдан чиқариш ҳақидаги ваъдаларини шараф билан уддаламоқдалар.

Трестимизнинг Зазулин, Зборивец, Янценлар раҳбарлик қилаётган ва бошқа пудратчи бригадаларининг меҳнат кўрсаткичлари ҳам юқори ва сифатли бўлмоқда. Шунинг учун ҳам коллективимиз хўжалик ҳисобини барча бригадаларнинг иш усули бўлиб қолишига эришишни мақсад қилиб қўйган. Бу эса фаолиятимиз кўрсаткичларининг янада яхшиланишига, зиммамиздаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам беради.

МЕН ТИЛГА ОЛМОҚЧИ БЎЛГАН БОШҚА БИР МАСАЛА МУТЛАҚО ЎЗГА СОҲАГА ТААЛЛУҚЛИДИР. МЕҲНАТНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА РАҒБАТЛАНТИРИШНИНГ ЯНГИ БРИГАДА ФОРМАЛАРИ ТЎҒРИСИДА ГАПИРМОҚЧИМАН. ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШГА ХИЗМАТ ҚИЛУВЧИ БУ ФОРМАЛАР ПАРТИЯНИНГ ҲОЗИРГИ БОСҚИЧИДАГИ ИҚТИСОДИЙ СТРАТЕГИЯСИГА ТЎЛА-ТЎКИС МОС БЎЛИБ ТУШАДИ. ШУ БЕШ ЙИЛЛИКДА БУ ФОРМАЛАР ЖУДА КЕНГ МИҚЁСДА ОММАЛАШТИРИЛИШИ ЛОЗИМЛИГИ МАЪЛУМ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

● **ТОШКЕНТ** шаҳрининг 2000 йиллик юбилей тўйига **қардош республика бунёдкорлари ҳам ўз меҳнат совғаларини тайёрлаяптилар. Пойтахтдаги «Дўстлик» микрорайонини барпо этишда Москва шаҳар қурилиш монтаж трестининг Михаил Картошкин бошчилигидаги комплекс бригадаси азаматлари қардошлик ёрдамларини кўрсатмоқдалар. Улар 16 қаватли янги бинолар комплексини муддатидан илгари фойдаланишга топширишга сўз беришган. Бу юксак марраии забт этишда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасини кенг қўллаш яхши фойда беряпти. Суратларда: (чапдан) бригада аъзолари А. Любаев, В. Шипулин, С. Чжен; «Дўстлик» микрорайонининг кўриниши.**

С. Баранников фотоси.

МУНОСИБ НИШОНЛАШ УЧУН

160-қурилиш тресты бинокорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб нишонлаш юзасидан бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашмоқдалар. Меҳнат беллашувини авж олдириш, унинг янги-янги формаларини қўлланиш, илғорлар тажрибасини кенг ёйиш юбилей йилининг юксак марраларини муваффақиятли эгаллашга ёрдам бермоқда.

Пешқадам трест қурувчилари зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан уддаламоқдалар. Давлат планлари ой сайин ортиғи билан адо этиляпти. Шу йилнинг ўтган 7 ойида салкам 10,5 миллион сўмлик товар қурилиш маҳсулоти буюртмачиларга топширилди. Бу топшириқда назарда тутилганидан 35 процент кўпдир.

Коллектив барча объектларни тез ва соз қурмоқда, ўз фаолиятининг техник-иқтисодий кўрсаткичларини муттасил ошириб бормоқда. Жумладан, ҳар бир ишловчи ҳисобига бажарилган иш ҳажми 104,6 процентни ташкил этди. Қурилиш-монтаж ишлари таннархи 3,15 процент арзонлаштирилди.

ҚУРИЛИШ ОБЪЕКТЛАРИДАН ХАБАРЛАР

МЎЛ ИЧИМЛИК СУВ

ТОШКЕНТ областининг шимоли-ғарбий зонасида қурилаётган 14,5 километр узунликдаги хўжаликлараро қувур ариқнинг биринчи навбати фойдаланишга қабул қилиб олинди. Янгийўл районининг колхозлари Чирчиқ дарёсининг яқинида қазилган бешта чуқур қудуқдан ичимлик сув олди. Хўжаликлар водопровод тармоқларини қувур ариққа уладилар ва пахтакорларнинг уйларидаги жўмраклардан зилол сув кела бошлади. Калинин районидаги «Ўзбекистон» паррандачилик комплексининг посёлкасига ҳам сув берилди.

Яйлов мелиоратив қурилиш бирлашмаси Тошкент механизациялашган колоннасининг коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётиб йил охиригача Калинин районидаги Хасково посёлкасига муддатидан илгари ичимлик сув келтиришга қарор қилди.

Лойиҳага кўра узунлиги 98 километрга борадиган қувур ариқ пойтахт области бешта районидаги 880 аҳоли пунктини зилол сув билан таъминлайди.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК УЧУН БИНОЛАР

Областимизда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан кенг миқёсдаги ишлар амалга оширилмоқда. Чорвани ва паррандани боқишга мўлжалланган янги-янги объектлар фойдаланишга топширилпти. Юбилей йилининг ўтган ойлари давомида бунёдкорлар томонидан бир қанча бинолар барпо этилди. Қатор мавжуд чорвачилик фермалари реконструкция қилинди.

Қишлоқ бинокорлари экономикамизнинг ана шу зарбдор тармоғини юксалтириш юзасидан капитал маблағ ўзлаштиришни кўпайтиришяпти. Ҳаммаси бўлиб 7,4 минг йирик шохли қорамоллар боқишга мўлжалланган комплекслар фойдаланишга топширилди. Ишга туширилган чўчқахоналарда 8 минг бош чорва боқилиши мумкин.

Паррандачилик эҳтиёжлари учун ҳам қатор иншоотлар қурилди. Уларда бир йўла 150 мингдан ошиқ паррандани парвариш қилиш мумкин.

М. МАҲМУДОВ.

ИЛҒОР УСУЛ САМАРАСИ

КОЛЛЕКТИВИМИЗ ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Йил бошида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақага қўшилгач имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, бош пудрат бўйича 8 миллион 600 минг сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги ишларни амалга оширишга аҳд қилган эдик. Бу—йиллик планни бир ҳафта илгари бажариш демакдир.

Бинокорларимиз эл-юрт олдида берилган шу ваъданинг тўла уддасидан чиқиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, социалистик мусобақанинг ошкоралигини таъминлаш, таъсирчанлигини кучайтиришга алоҳида эътибор беряпмиз. Меҳнат беллашуви давомида илғор иш усуллари ва тажрибалар кенг оммалаштирилмоқда. Жумладан, бригада пудратини жорий қилиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширяпмиз. Барча қурилиш-монтаж ишларининг 70 процентдан ортиғини хўжалик ҳисоби асосида ишловчи бригадалар томонидан бажарилишига эришишни мақсад қилиб қўйдик. Ҳозирги вақтда 150 бинокорни ўзига бирлаштирган 6 бригада Злобин методи асосида ишламоқда. Бу олдинги йиллардагига нисбатан анча кўпдир. Бу бригадаларда меҳнат унумдорлиги, иш сифати оддий бригадалардагига нисбатан анча юқори бўлаяпти.

Бошқармамизда бундай илғор иш усулини биринчи бўлиб К. Сарлибоев бошчилигидаги бригада коллективи қўллай бошлади. Улар бир неча йилдан бери янги усул асосида ишлаб, планларни муттасил ортиғи билан бажармоқдалар. Барча объектларни барвақт фойдаланишга топширмоқдалар. Бу бригада коллективининг меҳнати қанчалик самарали бўлаётганлигини кўрсатувчи бир мисолни келтирмоқчиман.

Бинокорлар Чимён—Тошкент автомобиль йўли қурилишида ишлаб, топшириқни муддатидан илгари уддаладилар. Юзларча минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Ана шу йўл қурилишида улар тежаб қолган маблағ 49,4 минг сўмни ташкил этди. Объект муддатидан 49 кун илгари қўлдан чиқарилди.

Ташаббускор бригада аъзоларининг бундай унумли ва сифатли меҳнати юксак баҳоланди. Улар тез ва соз қуришдан катта моддий манфаат кўрдилар.

Бригадамиз бинокорларининг ҳам прогрессив усулда ишлаётганига анча бўлди. Бу янгиликни қўллаш, меҳнатимиз кўрсаткичининг ҳар томонлама яхшиланишига олиб келди. Чунки, бинокорларнинг меҳнатга муносабати тубдан яхшиланди. Улар коллектив манфаатини шахсий манфаатдан юқори қўядиган, сидқидилдан, бутун тажриба ва маҳоратларини аямай ишлайдиган бўлиб қолдилар.

Коллективимиз ҳам объектларни барвақт бунёд этишга эришмоқда. Янги усул билан ишлаш давомида қатор қурилишларни амалга оширдик. Жумладан, Чимёнсой устига кўприк қуришда 16 иш кунини тежаб қолдик. Объект «яхши» баҳо билан қабул қилинди, 11,8 минг сўмлик давлат маблағи иқтисод қилинди.

Бинокорларимиз кўприк қурилишини муддатидан илгари тугаллаганликлари ва кўплаб иқтисодий самарага эришганликлари учун 2860 сўм мукофот пули олдилар.

Қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик планининг барвақт бажарилишида пудрат асосида ишлаш салмоқли роль ўйнади, десак, муболаға бўлмайди. Чунки, яратувчилик ишларининг кўпчилик қисмини ана шундай бригадалар амалга оширмоқда. Шу йилнинг ўтган олти ойида бунёдкорларимиз 3 миллион 324 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Бу билан план 102,3 процент қилиб адо этилди. Бошқармамиз бинокорлари ўз кучлари билан амалга оширган жами яратувчилик ишларининг 64,9 процентини злобинчи бригадалар коллективлари бажардилар.

Д. ИСЛОМОВ,
Чорвоқ ГЭС қурилиши бошқармаси пудратчи бригадаси бошлиғи.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ОҚСАЁТГАН ОБЪЕКТЛАР

ОБЛАСТИМИЗНИНГ исталган шаҳар ва районларида кенг ҳажмдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилаётганлиги, келгусида бу ерларда янги маданий-маиший объектлар қад кўтариб, аҳолига хизмат қила бошлаши кишини қувонтиради. Бу ишларни бажаришда Тошкент область бинокорлик саноати корхоналари ҳамда қурувчиларнинг ҳиссаси каттадир.

Шу йилнинг ўтган олти ойи ичида бунёдкорлар областимизда 442085 квадрат метр ҳажмдаги турар-жой биноларини фойдаланишга топширдилар. Қатор маданий-маиший объектлар, мактаб ва болалар боғчаси қурилишлари муддатидан илгари қуриб битказилди. 3840 ўринли болалар боғчалари, 2584 ўқувчига мўлжалланган мактаб тахт қилиб қўйилди. Умуман олганда Тошкент область бинокорлик материаллари саноати ходимлари ярим йиллик план топшириқларини муваффақиятли адо этдилар. Бироқ, ҳар бир қурилиш ташкилотларининг кўрсаткичларини алоҳида олиб таҳлил қилгудек бўлсак, илғорлар соясидаги қолоқларни ҳам кўрамиз.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда «Узбекшахтострой», 160-қурилиш трестлари, «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой», 153-трестлари, 1-уйсозлик комбинати, Тошкентдаги бинокорлик материаллари комбинати барчага ибрат бўлмоқда. Бу коллективларда социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилганлиги, мажбуриятларнинг бажарилиши устидан мунтазам назорат қилиб борилиши, илғорлар тажрибасининг кенг қўлланилиши туфайли объектлар график асосида барпо этилмоқда, пландаги ишлар бир маромда бажарилмоқда. Афсуски, барча қурилиш ташкилотларида ҳам ишлар ана шундай деб бўлмайди.

Айрим қурилиш ташкилотлари ва бинокорлик материаллари саноати корхоналари 1982 йил олти ойлик планини уддалай олмадилар. Қурилиш-монтаж ишлари плани ўлда-жўлда қолиб кетди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, объектларни муддатида фойдаланишга топшириш ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 6-қурилиш тресты, «Алмаликсвинецстрой», «Узбекметаллургстрой» трестлари, Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-тресты, «Главташкентстрой»нинг 4-, 6-, 8-, 12-трестлари шулар жумласидандир. Бу қурилиш ташкилотларининг қолоқлиги оқибатида қатор ишга тушириладиган объектлар — Олмалиқ кон-металлургия ва Ўзбекистон металлургия комбинатлари, Ангрен «Резинатехника», Чирчиқдаги аммиак ишлаб чиқариш комплекси қурилишлари жуда суст олиб бориляпти.

Объектлардаги оқсаш ҳолларини фақатгина ана шу ташкилот қурувчиларининг сусткашлиги сабабли дейиш ҳам тўғри бўлмайди. Қатор бинокорлик материаллари саноати корхоналари қурилиш материалларини ўз вақтида етказиб бермаяптилар. Бундан ташқари бу корхона ва ташкилотларга қарашли автомобиль хўжаликлари ҳам ишларни бир маромда давом эттиришни таъминламаяптилар. Ана шу камчиликларнинг сабабларини чуқурроқ ўргангудек бўлсак бир қатор муҳим масалалар бу коллективлар диққат марказидан йироқда эканлигининг гувоҳи бўламиз.

Социалистик мусобақа таъсирчанлигини оширишнинг асосий омилларидан бири унинг ошкоралигини таъминлаш, натижаларни тез-тез, мунтазам якунлаб боришдадир. Афсуски, 2-темир-бетон буюмлари заводи, «Узстроймеханизация» трестининг 93-кўчма механизациялашган колоннаси, «Узстройтранс» бирлашмасининг 1- ва 14-автобазаларида ҳатто ойлаб мусобақа якунлари кўриб чиқилмайди. Қолаверса, мусобақадош коллективларда мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини ўзаро текшириш ишлари мутлақо кўзда тутилган эмас. Ҳатто мусобақадош трестлар ўртасидаги меҳнат беллашувига ҳанузгача якун ясалганича йўқ.

Бригада ва коллективларнинг социалистик мажбуриятлари акс эттирилган, шахсий топшириқлар қандай бажарилаётганлигини кўрсатувчи кўргазмали агитация воситалари мусобақанинг янада жонланишини таъминлаши тажрибада исботланган. Лекин ҳужжатларда расмиятчилик учунгина «бу борада талайгина ишлар қилинган»лиги қайд этилган, аслида эса бу масалага умуман эътибор бермаётган қурилиш ташкилотлари борлиги кишини ташвишга солади. Фикримизнинг далили учун қуйидаги мисолни келтириш мумкин.

Шу йилнинг январь — июнь ойларида область бинокорлик саноати корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотлари томонидан 1511 рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари киритилди. Улар 7099,9 минг сўмлик иқтисодий самара келтирди. Бу умумий кўрсаткич. Лекин бу ютуққа Қурилиш министрлигига қарашли 6-трест рационализатор ва ихтирочилари қандай ҳисса қўшдилар? Ўтган олти ой ичида бу борадаги ишлар мутлақо қониқарсиз бўлди.

Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг прогрессив методи асосида иш юритиш келгуси муваффақиятлар гаровидир. Қолаверса, СССР касаба союзлари XVII съездида «Шу беш йилликда бу формалар жуда кенг миқёсда оммалаштирилиши лозимлиги» алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Лекин коллектив шартномаларда белгиланган топшириқларга кўра бригада пудратига ўтиши лозим бўлган бир қатор коллективлар ҳанузгача эскича усулда иш юритмоқдалар. Хусусан, қурилиш министрлигига қарашли «Узбекметаллургстрой», «Алмаликградастрой» трестлари, «Ташпромстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 23-трест коллективлари коллектив шартномадаги ана шу мажбуриятларни бажармадилар. Бу корхоналарда янги методнинг афзалликлари тўла тушуниб етилмаганлиги сабабли унга хайрихоҳлик билдирилмаяпти, деб бўлмайди. Чунки, турдош трестлар ва коллективларда хусусан «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Чирчиқ ойна заводи, Оҳангарондаги «Сантехлит» заводларида ишнинг пировард натижасига кўра ҳақ тўлаш системаси қандай ютуқларга олиб келаётганлиги маълум.

Юқорида таъкидлаб ўтганимиздек коллектив шартномалардаги мажбуриятларнинг бажарилмаганлиги ишлаб чиқаришда, шунингдек бошқа соҳаларда ҳам салбий оқибатларга олиб келди. Хусусан, меҳнат шароитини яхшилаш, техника хавфсизлигини таъминлаш сингари қатор мақсадларда белгиланган тадбирлар ҳам тўла амалга оширилмади.

Ангрен бинокорлик материаллари комбинатида, «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасида ана шундай ҳолларни кўриш мумкин. Ангрен керамика комбинатида цехларнинг ва комбинат территориясининг ёритилиши кўнгилдагидек эмас. Қурилиш министрлигига қарашли «Ташпромстрой» бирлашмасида, Тошкентдаги 2-уйсозлик комбинатида иш хавфсизлигини таъминлаш тадбирларига панжа орасидан қаралаётганлиги кўнгилсиз воқеаларга олиб келмоқда. «Главташкентстрой»га қарашли 1-, 12-, 159-қурилиш трестлари ҳамда 2-уйсозлик комбинатида, Ангрен бинокорлик материаллари комбинати, Бекобод цемент комбинатида, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Узсталььконструкция» трестида техника хавфсизлиги қониқарсиз аҳволда.

Ана шу ташкилот ва корхоналарда қўл меҳнатини механизмлар зиммасига юклаш, А. Басовнинг «Юқори самара билан, жароҳат ва авариясиз ишлайлик» ташаббусини оммалаштириш, инженер-техник ходимлар ўртасида «Басов методига — инженерлик кафолати» ҳаракатини жонлантириш ишлари бўш уюштирилган. Техника хавфсизлигини таъминлаш бўйича кўрик-конкурслар охирги марта қачон ўтказилганлиги ҳеч кимнинг ёдида йўқ.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилининг саккиз ойи тугади. Ҳар бир қурилиш тресты, бинокорлик материаллари саноати корхоналари СССР 60 йиллиги юбилейи шарафига қабул қилган план ва социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилади. Бу борада қўлга киритилган, мақтовга арзигулик ютуқлар оз эмас. Йўл қўйилган камчиликлар эса ҳар бир коллектив учун сабоқ бўлиб, келгусида ишларни янада жонлантиришини истар эдик. Ана шундагина ҳар бир меҳнат коллективи шонли сана — СССР халқлари қардош оиласининг 60 йиллик юбилей тўйини ёруғ юз билан кутиб оладилар.

А. МИРАЛИМОВ.

ҚЎЛИ ГУЛ БИНОКОР

МЕҲНАТДА ТОБЛАНГАНЛАР

ИШ ВАҚТИ тугаган. Шу пайт тушликдан кейин келиши керак бўлган бир машина бетон келиб қолди. Бемаҳал келган бетон айримларнинг ғашига тегди. Бир-иккита одам ўзича бир нарса деб ғапирган бўлди, яна икки-уч киши индамай сигарета тутата бошлади. Ҳамма бригадирнинг сўзини кутарди. Бригадир эса индамай, шофёрнинг олдига борди ва алланарсаларни сўзлашди. Уларнинг гапи эшитилмас, фақат шофёрнинг хатти-ҳаракатларидан машина йўлда бузилиб қолиб вақтида етиб келолмагани учун узр сўраганини англаш мумкин эди. Бригадир шофёрга бетонни ағдариш учун жой кўрсатди, ўзи эса бориб коржомасини кийди-ю, қўлига белкуракни олганча машина томон юриб кетди. Ҳамма бирин-кетин бригадир кетидан бориб ишга ҳозирлик кўра бошлади. Бригадир ҳеч кимга сездирмай мийиғида кулиб қўйди. «Бундай азаматлар билан ҳар қандай ишнинг уддасидан чиқса бўлади».

Бригадир Йўлдош Мавлоновнинг кўп йиллик иш тажрибасида бундай воқеалар жуда кўп бўлган. Йўлдош ёшлигидан бинокорлик касбига ихлос қўйди. Йўлдошнинг акаси Жўра қурилишда ғишт терувчи бўлиб ишлар, у мактабдан бўш вақтларида тез-тез акасининг олдига бориб турарди. Акасининг чаққон ҳаракатлари, ғиштларнинг бир текис ва чиройли терилиши қалбида бу касбга қизиқиш уйғотган эди. Шунинг учун ҳам 1958 йили Йўлдош 10 синфни тугатар экан, тўппа-тўғри Чилонзордаги 153 қурилиш трестининг биринчи қурилиш бошқармасига бориб ишга кирди.

Йўлдошнинг биринчи иш куни ҳамон эсида. Ўшанда у Ш. Руставели кўчасидаги нефть ва газ илмий-тадқиқот институти биноси қурилишида ишлаган эди. Дастлаб ёрдамчи ишчи бўлди. Бригадир У. Игизов унга устозлик қилди. Қобилиятли ва серҳаракат йигит кўпчиликнинг эътиборини торта бошлади. Кўп ўтмай Йўлдош бригададаги уста ғишт терувчилардан бирига айланди. Армияда ҳам севган касби билан шуғулланди. Армиядан қайтгач яна ўзининг қадрдон бригадасида ишлай бошлади. 1974 йили бошқармада янги бригада тузилди ва унга Йўлдош Мавлонов бригадир қилиб тайинланди. У тажрибали кекса ишчилар, коммунист А. Ғофуров, Т. Аҳмедбоевлар ёрдамида бригадани аҳил коллективга айлантиришга ҳаракат қилди, бутунлай ишга шўнғиб кетди.

Ҳаракатлари зое кетмади. Планлар ортиғи билан бажариладиган ва бригадирнинг номи илғорлар қаторида тез-тез тилга олинадиган бўлди. Дастлаб бошқарма, кейинчалик трест Ҳурмат тахтасида унинг сурати пайдо бўлди. Ўнинчи беш йиллик якунларига кўра Ҳурмат Белгиси ордени билан мукофотланди. Бундан руҳланган бригада аъзолари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида 220 минг сўмлик иш бажариш топшириғини 230,7 минг сўм қилиб адо этдилар. 1982 йилда эса 297 минг сўмлик иш бажаришни мўлжалламоқдалар. Уларнинг ўн биринчи беш йиллик планлари эса 1.559 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишдир.

Йўлдош ака бригадир бўлганидан бошлаб бригадаси қурган объектларини бир-бир эслар экан, Чилонзорнинг 19-кварталида қад кўтарган 3 та болалар боғчаси, ҳозирги Ғ. Ғулом номли ўрта мактаб, 16-кўп профилли касалхонанинг операция, хирургия, болалар бўлимлари корпуслари, ТошМИнинг Дўмбрободдаги ҳар бири 400 ўринли иккита ётоқхонаси, 8-кварталдаги 64 квартирали турар жой биноси каби объектлар кўз олдидан бир-бир ўтади...

— Бригадамиз аъзолари қураётган объектларнинг кўпини мактаблар, болалар боғчалари ва турар-жой бинолари ташкил қилади, — дейди Йўлдош ака фахр билан, — ҳар гал биз қурган мактаблар ва болалар боғчаларининг ёнидан ўтганимда кичкинтойларнинг қувноқ овозларини эшитиб, уларнинг бу шодиёналарида менинг ҳам ҳиссам борлигидан ўзимни бахтиёр ҳис қиламан.

Шу кунларда Й. Мавлонов бригадаси пойтахтимизнинг Пограничная кўчасида 48 хонали турар-жой биносини қурмоқда. СССРнинг 60 йиллик тўйини муносиб кутиб олишга бел боғлаган бригада аъзолари «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ,
ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси, қурувчи инженер.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ (1982 й.) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

ОИЛА, СОВХОЗ, ШАРТНОМА

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси тасдиқланди. Бу партия ва ҳукуматимизнинг халқимиз фаровонлигини ошириш йўлида кўрсатиб келаётган доимий ғамхўрлигининг яна бир ёрқин далилидир.

Совхозимиз асосан пахтачиликка ихтисослашган. Шунга қарамай сабзавот маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга ҳам алоҳида аҳамият бераяпмиз. Ердан самарали фойдаланиб йилига ўртача 180—190 центнердан ҳосил олинмоқда. Бу маҳсулот асосан совхоз ишчи-хизматчилари, болалар боғча ва яслилари эҳтиёжини таъминлаш учун ишлатилмоқда.

Сабзавотчиликда оила пудрати қўл келмоқда. Масалан, Моисей Лим оиласини олайлик. Улар 6 киши. Совхоз билан шартнома тузишган. Ерни тайёрлашдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини ўзлари бажаришади. Ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида ва сифатли бажариш учун курашадилар. Чунки ҳосил мўл, сифатли бўлса, оладиган даромадлари юқори бўлишини яхши билишади. Шунинг учун ҳам яхши натижага эришилмоқда. Бундан бир неча йил муқаддам 120—130 центнер сабзавот ҳосили олинган майдонлардан ўтган йили 200 центнердан хирмон кўтардилар. Агар уларга машина-механизмлар кўпроқ ажратиб берилса, экин майдонлари ҳосилдорлигини оширишда кўмаклашилса, яна ҳам юқори кўрсаткичларга эришилиши шубҳасиз.

Ҳосилдорлик ошган сайин меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам ортиб боряпти. Масалан, Моисей Лим оиласи ўтган йилги меҳнат ютуқлари учун қўшимча 4 минг сўм ҳақ олди.

Маълумки, сабзавот етиштириш кўп меҳнат талаб қиладиган ишдир. Шунинг учун ҳам пахтачилик хўжаликларида бу соҳага эътиборни янада кучайтириш билан биргаликда дала ишларини механизациялаштириш даражасини ошириш керак.

Сабзавотчиликни ихтисослаштириш — аҳолини мўл-кўл маҳсулотлар билан таъминлаш йўлидаги бош вазифадир. Оила пудрати асосида ишлаётган отрядларни хўжалик ҳисобида ишлайдиган мустақил бригада ва звеноларга айлантириш керак. Шундай иш тутилганда гектарлар самарадорлиги янада ортади. Озиқ-овқат программасининг амалга оширилишига қўшиладиган ҳисса салмоқли бўлади.

К. АЮПОВ,
Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозининг бош бухгалтери.

БАЛЛИ, МАВЖУДА

СОАТ миллари эндигина 4 ни кўрсатаяпти. Борлиқ сукунатга чўккан. Ҳамма ширин уйқуда...

Ҳар куни шу вақтда ўрта бўйли, қотмагина аёл ферма томон ўтиб боради. Йўл-йўлакай унга дугоналари қўшилади. Булар Ким Пен Хва номли колхоз фермаси илғор сут соғувчиси Мавжуда Йўлдошева бошлиқ бригада қизлари.

Улар ғоят сермашаққат, аммо шарафли сут соғувчилик касбини танлашган. Ҳақиқатан ҳам сут соғувчи бўлиш бу — оила даврасига қош қорайганда қайтиб, уч-тўрт соат ором олар-олмас, яна ишга отланиш, кундузлари ҳам бўш вақтини шу ерда ўтказиш, қисқаси фидойиликдир.

Мавжуда айтганидек, бу касб эгаси бўлиш учун фақат қизиқишнинг ўзи кифоя қилмайди. Ўз ҳаётингни чорвадорлар ҳаёти билан боғлай олишинг керак.

Қандай жўнгина айтилади бу сўз! Чуқурроқ мулоҳаза қилинса-чи?...

М. Йўлдошева ўзининг ҳаётини ана шундай саховатли ишга бағишлади. Лекин ҳаётда ўз ўрнини топиш осон бўлмади. 1970 йил Тимирязев номли 59-ўрта мактабнинг 8-синфини тугатиб, дилидагисини ота-онасига айтганда, Жамолиддин ака: — ие, бу гапни қаердан ола қолдинг. Орзу эмиш... Келажагингни ўйла. Кўряпсанку ахир, чорвадорлар кун ҳам демай, тун ҳам демай ишлашади, — деганди тутақиб.

Иболи қиз отасининг гапини қайтаролмади. Уларнинг хоҳиши билан политехника билим юртига ўқишга кирди. 1974 йили тикувчилик курсини тугатиб, уч ярим йил уста бўлиб ишлади. Лекин сут соғувчиликка бўлган меҳр, барибир унга тинчлик бермади. Мавжуда 1977 йили октябрь ойида фермага келди. Дастлаб илғор соғувчи, Ленин ордени кавалери Александра Петровага шогирд тушди.

Ўша йилнинг январь ойи унинг учун энг қувончли, эсда қоладиган ой бўлди. Ферма мудири Николай Владимирович Лян Мавжудага ишонч билдириб, 14 бош соғин сигирни бириктириб қўйди. Йил охирида Мавжуда барча қийинчиликларни енгган ҳолда бу юксак ишончни оқлади. Ҳар бир сигирдан 4 минг 400 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олди.

— Мана шунга ҳам 5 йил бўляпти, — деб эслайди у, — фермага келиб янглишмадим. Бу ерда ўз бахтимни топдим. Баъзида мендан: сиз ўз касбингизни севасизми? — деб сўрашади. Қизиқ, касбини севмайдиган киши ҳам бўларканми?...

Дарҳақиқат, Мавжуда касбига меҳр қўйганлардан. Шу қисқа вақт ичида у фаоллиги, меҳнатсеварлиги, ширинсуханлиги билан элга танилди, обрў эътибор орттирди. Ҳурмат Белгиси ордени билан тақдирланди.

У доимо пешқадамлар сафида бормоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили қарамоғидаги 15 бош сигирнинг ҳар биридан 4 минг 500 килограмм ўрнига 4 минг 725 килограммдан сут соғиб топширди. 15 та бузоқ олишга эришди.

СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланаётган йилда М. Йўлдошева 75 тонна сут топширишга аҳд қилган. Халқимизда ваъда вафоси билан гўзал деган нақл бор. У ярим йилда ҳар бир сигирдан 2 минг 800 килограммдан сут соғиб олди.

Бригадада 11 нафар одам ишлайди. Шундан етти киши «оқ чашма» соҳибалари, бир киши тракторчи, уч киши молбоқар. Қизларнинг ҳар бирига 15 бош соғин сигир бириктирилган. Улар бир кунда 150—170 килограммдан сут соғиб олишяпти. Ўртача ҳар бир сигирдан олинаётган сут 10—12 килограммданга тўғри келади. М. Юнусова, Р. Мусақулова, А. Султонова каби соғувчи қизлар ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Йил охиригача ҳар бир сигирдан 4 минг, 4 минг 400 килограмм сут соғиб олишмоқчи.

— Биз, — дейди Мавжудахон, — сигирларни рацион асосида озиқлантириб, ўз вақтида соғишга, тозалигига эътибор бермоқдамиз. Ёз кунларида иложи борича сигирларни салқинроқ ерда сақлаяпмиз. Бу тадбир сут миқдорининг кўпайишига олиб келаётир.

М. Йўлдошева бахти кулган аёл. Сиз агарда ундан: «Бахтиёрликни нимада деб тушунасиз?» — дея сўрасангиз, — у яшашда, яшаганда ҳам меҳнат қилиб яшашда, — деб жавоб беради. Наинки «яшаяпман» дейишнинг ўзигина кифоя эмас. Бунинг учун изланиш, интилиш, яратиш керак.

З. ТОШПЎЛАТОВА,
Ўрта Чирчиқ райони.

ГЕКТАРИДАН 100 ЦЕНТНЕРДАН

● «БЎСТОНЛИҚ» совхозининг Леонид Нам раҳбарлик қилаётган бригадаси аъзолари 140 гектар майдонда маккажўхоридан мўл дон ҳосили етиштирдилар. Айни кунларда юбилей йили ҳосилини ўриб-янчиб олиш ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Бригада аъзолари ҳосилдорликни 100 центнерга етказиш мажбуриятини олишган. Ўрим-йиғим ишларида актив қатнашаётган тракторчи Риза Раҳимбердиев ҳамкасбларига ўрнак бўлаётир.

СУРАТЛАРДА: (ўнгдан) мусобақа пешқадами Р. Раҳимбердиев; ҳосил ўрим-йиғими пайти.

В. Портнов фотолари.

МЕТАЛЛУРГЛАР ПИЧАН ЎРИМИДА

«ОГОНЁК» совхозининг коллективи оталиққа олган Ўзбекистон металлургия комбинатидан пичан ўримига келган бригадага астойдил миннатдорчилик изҳор этди. Зарур асбоб-ускуналар, ўроқлар билан таъминланган ишчилар коллективи Чирчиқ дарёси адоғида 420 тонна дағал хашак тайёрлади.

Лекин колхоз ва совхозларни оталиққа олган бошқа корхона ва ташкилотларнинг меҳнатчилари ҳам металлурглардан орқада қолмадилар. Масалан, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз чорвачилик фермалари учун цемент комбинатидан келган бригада 40 тонна пичан ўриб берди. Шаҳарликлар Бекобод ва Ғалаба районларидаги хўжаликлар учун жами 6600 тонна дағал хашак тайёрладилар ва топширдилар. Улар бундан ташқари ўз ёрдамчи фермалари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилдилар. Шаҳардаги 28 завод, фабрика ва ташкилот ана шундай ёрдамчи фермаларга эга.

(ЎзТАГ мухбири).

МАҲСУЛДОРЛИК ЎСМОҚДА

ОҲАНГАРОН районидаги «Ғаллақудуқ» саноат комплекси чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли амалга оширилишига муносиб ҳиссаларини қўшиш учун фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Соғин сигирлар ва бўрдоқига қўйилган моллар маҳсулдорлиги кескин ортмоқда.

Умуман, хўжалик чорвадорлари юбилей йилида 8800 тонна гўшт, 862 тонна сут, 300 минг дона тухум етиштириш мажбуриятини қабул қилишган. Барча ферма ва комплексларнинг меҳнаткашлари мусобақани тобора кенг қулоч ёйдириб, зиммадаги мажбуриятга яраша маҳсулот етиштириш учун курашмоқдалар. Бу мусобақада сут-товар фермаси ходимлари пешқадамлик қилишяпти. Коллективнинг З. Қурмонқулова, В. Ходиева, Ф. Тулебова, Л. Степаненко сингари соғувчилари кунига қарамоғларидаги говмушлардан 14—15 килограммга етказиб сут соғиб олишяпти. Улар сигирларнинг ҳар биридан йил охиригача 4500—4800 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилдилар.

Хўжаликда чорвачиликнинг асоси бўлган ем-хашак базасини мустаҳкамлашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Бу йил қишлов учун 5775 тонна дағал хашак, 3200 тонна силос, 2000 тонна озуқа лавлагиси жамғариш мўлжалланган. Шу кунгача 3000 тонна дағал хашак, кўплаб силос тайёрлаб қўйилди.

— Чорвачилик комплексимизда маҳсулот етиштиришни кўпайтириш билан биргаликда чорва туёғини ҳам кескин кўпайтириб бораяпмиз, — дейди хўжалик партия комитетининг секретари Камол Қуттибоев. — Шу тариқа беш йиллик охирига бориб, гўшт етиштиришни 12560 тоннага, сут етиштиришни 1000 тоннага, тухумни эса 350 минг донага етказамиз.

О. ХУШНАЗАРОВ.

ТАЛАБЧАН БЎЛАЙЛИК

БИРИНЧИ бўлим «Коммуна» совхозининг йирик ишлаб чиқариш участкаларидан ҳисобланади. Бу ерда деҳқончилик маданияти юксалиб, маҳсулот етиштириш муттасил кўпайиб боряпти. Узум, ғалла, мева, сабзавот ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олинмоқда. Бу — техниканинг шарофатидир. Деҳқончилик ишларида механизацияга таянилмоқда. Ер — сув ресурсларидан, минерал ва органик ўғитлардан ҳам самарали фойдаланишга ҳаракат қилиняпти.

Бўлим коммунистлари, барча меҳнаткашлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини амалга ошира бориб, ҳисобот даврида муайян ютуқларни қўлга киритдилар. Улар — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бутун мамлакатда авж олиб кетган социалистик мусобақада фаол қатнашиб, ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини яхши уддалаяптилар. Юбилей йилида 115 қути ипак қурти юқори агротехника қоидалари асосида парвариш қилиниб мўл ҳосил олинди. Давлатга 7044 килограмм ўрнига 7800 килограммдан зиёд сифатли хомашё етказиб берилди.

Лалмикор деҳқончилик шароитида ғалла ҳосилдорлиги ошиб боряпти. Об-ҳаво ноқулай келишига қарамай бу йил гектаридан 15 центнердан буғдой, 8,5 центнердан арпа 1,3 центнердан нўхат етиштирилди. Бўлим цех партия ташкилоти секретари Э. Назиров коммунистларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида қилган докладида шулар ҳақида гапирди.

— Бўлим коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш билан бирга, жамоат чорвачилигини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар, — деди у. — Чорвадорлар шу кунгача 700 тонна сенаж, 1250 тонна беда пичани, 200 тоннага яқин сомон жамғардилар. Шунингдек, ғалла ҳосили ҳам қисқа муддатларда йиғиштириб олиниб, 1259 тонна дон тайёрланди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Бироқ, эришилган ютуқлар имкониятлар даражасида эмас. Мавжуд моддий ва табиий ресурслардан ҳали тўлалигича фойдаланилмаётир. Ишлаб чиқаришга партиявий таъсир ўтказиш, коммунистлар авангардлиги ва ташаббускорлигини ошириш, оммавий-сиёсий ва партиявий-ташкилий ишларни йўлга қўйишда ҳали бир қатор нуқсонлар бор. Коммунистлар сафини илғор меҳнат кишилари ҳисобига ўстиришга кам эътибор берилмоқда. Ҳисобот даврида бирор киши ҳам партияга қабул қилинмади. Ваҳоланки меҳнатда илғор, жамоат ишларида актив ишчилар бўлимда оз эмас.

Социалистик мусобақага раҳбарлик ва унинг самарадорлиги учун кураш ҳам эътибордан четда қоляпти. Моддий бойликлар яратаётган дала меҳнаткашлари тўғрисида ғамхўрлик талаб даражасида бўлмаётир.

Партия ташкилотининг партиявий иш юритиш соҳасида суст фаолият кўрсатаётганлиги ўз навбатида хўжалик ишларига ҳам салбий таъсир қилаяпти. Ҳалигача мўлжалдаги чорва озуқаси тайёрлаб қўйилмади. 90 гектар майдондаги маккажўхори ҳосилини йиғиб олиш суст бормоқда. Давлатга сабзавот, полиз экинлари, мева ва узум топшириш суръатлари ҳам жадал ўсиши керак. 55 гектар майдонда тутзор бўла туриб, бу йил ипак қурти боқишда барг танқислиги қаттиқ сезилди. Чунки тут дарахтлари вақтида парвариш қилинмаслиги натижасида озуқа камайиб кетяпти.

Коммунистлар ҳисобот йиғилишида цех партия ташкилотининг бир йиллик фаолиятини кенг ва атрофлича таҳлил қилиб, фойдали фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. Доклад юзасидан сўзга чиққан коммунистлар Ш. Шосавуров, Т. Пўлатов, Ғ. Файзиев ўртоқлар ишда юз бераётган камчиликларни коммунистларга хос принципиаллик билан очиб ташладилар.

Коммунистлар активлигида, танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтган йиғилишда цех партия бюросининг янги состави сайланди, янги йил учун ҳаракат программаси белгилаб олинди.

О. ТУРАЕВ,
Паркент райони.

ЯНГИ НОМЛАР

ЯНГИБОЗОРДАГИ момиқ фабрикаси ишчи-хизматчилари юбилейга муносиб меҳнат совғаларини ҳозирлаш мақсадида «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» социалистик мусобақасини авж олдириб юбордилар. Ҳар ҳафта охирида мусобақа пешқадамлари аниқланиб, уларнинг номлари илғорлар экранида қайд этилади. Ойлик ҳамда квартал натижаларига кўра мусобақага якун ясалаётганда ҳафталик давомида ишчилар қандай кўрсаткичларга эришганликлари ҳам ҳисобга олинади. Шунинг учун ҳам ҳар бир зарбдор ҳафталик янги номларни аниқламоқда.

Ўтган ҳафта якунларига кўра тикувчилик цехининг Бахтигул Қўнисбоева, Мавлуда Шоюсупова, Манзура Маҳмудова сингари қўли гул чеварлари мусобақа ғолиби деб топилди. Улар бир ҳафта давомида смена топшириқларни 115—120 процентга етказиб адо этдилар.

М. ҲАСАНОВА.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ТЕЖАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

СОФИЯ. Хасководаги «Ёш гвардия» машинасозлик заводининг коллективи хом ашё ва материаллардан оқилона фойдаланиш учун курашга актив қўшилди. Агар бундан олдинги йилларда бир миллион левлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун 300 тонна қора металл сарфланган бўлса, бу йил эса ана шунча, миқдордаги маҳсулот учун атиги 195 тонна металл ишлатилди.

Корхона меҳнаткашлари буюмлар ишлаб чиқариш учун сарфланадиган металл ҳажмини камайтиришга қаратилган элликдан ортиқ қимматли таклиф киритдилар. Масалан, сабзавот қирқадиган машина конструкциясини ўзгартириш ҳар йили 600 тоннагача қора металлни тежаш имконини беради. Асосий ишлаб чиқариш чиқиндиларидан ҳам моҳирлик билан фойдаланилмоқда. Бундай чиқиндилардан қандиллар, стол лампалари тайёрланмоқда. Булар харидорларга ғоят манзур бўлмоқда.

Металл, кўмир, ёнилғи ва қоғоздан тежаб-тергаб фойдаланиш Болгария индустриясини шу беш йиллик охиригача ривожлантириш программасининг асосий йўналишларидан биридир. Бундай ҳаражатлар ўрта ҳисобда 1,5—2 процент камайтирилиши лозим.

«АГРО-82» ВИСТАВКАСИ

БУДАПЕШТ. Венгриянинг Сольнок шаҳрида очилган «Агро-82» виставкасига мамлакатдаги энг йирик кооперативлар ва давлат хўжаликлари, қайта ишлаш корхоналари, шунингдек қишлоқ хўжалик машина-ускуналари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган заводларнинг маҳсулотлари қўйилган. Виставка программасига мувофиқ илмий-семинарлар ўтказилади. Уларда мутахассислар иш тажрибаларини алмашадилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишнинг янги методларини муҳокама қиладилар. Томошабинлар ва мутахассислар очиқ майдонда қишлоқ меҳнаткашлари учун мамлакатда ва чет элларда ишлаб чиқарилган техника янгиликлари билан танишадилар.

(ТАСС, 30 август).

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

★ БАЙРУТ, 29 август. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливаннинг шимоли ва шарқида яна ҳарбий ҳуружлар қилишга ҳозирлик кўрмоқда. Кеча Байрутдан 45 километр шимолда Исроил танклари ҳаракат қилаётгани кузатилди. Ўтган икки кун ичида, деб хабар қилади ВАФА агентлиги, интервенциячилар мамлакатда тинчликни сақлаб турувчи араб мамлакатлариаро кучлар составига кирган Сурия қўшинларининг Бакаа водийсидаги позицияларига бир неча марта пулемётлардан ўт очди. Рафид ва Хирбет-Руҳа аҳоли пунктлари районида артиллерия ишга солинди.

Фаластин ФАТХ ташкилоти марказий комитетининг аъзоси С. Халаф «Ал-Мажалла» журнали мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Тель-Авив шубҳасиз Триполи ва Згорта шаҳарларидаги фаластинликларнинг лагерларини йўқ қилиш ва шундан кейин Сурияга ҳужум қилиш мақсадида ана шу шаҳарлар сари Ливаннинг шимоли томон силжийверади. Фаластин қаршилик ҳаракати, деб хабар қилди С. Халаф, фаластинлик араб халқининг даҳлсиз ҳуқуқлари тўла амалга оширилишига эришгунига қадар душманга қарши курашни давом эттиришга азму қарор берган.

Кеча 560 жангчидан иборат фаластинлик ватанпарварларнинг навбатдаги группаси Ғарбий Байрутдан Суриянинг Тартус портига келди. Шу куни Байрутдан Тартусга жўнаб кетган кема ичида яна 629 нафар қуролланган фаластинлик бор эди. Салкам 700 кишидан иборат Фаластин Озодлик армияси иккинчи отрядининг Ғарбий Байрутдан Байрут — Дамашқ йўли орқали жўнаб кетиши бугунга мўлжалланган.

Ливан бош министри Ш. Ваззан қуролли фаластинликларнинг пойтахтдан олиб кетилишини шарҳлаб, ҳамма иш ишлаб чиқилган планга аниқ мувофиқ равишда давом этаётганлигини айтди. Ажратиб қўйиш кучларининг қўмондонлиги фаластинлик отрядларининг уюшқоқлиги ва улар ўз зиммаларига олган мажбуриятларга қатъий риоя этаётганлигига юксак баҳо бермоқда. Фаластин қаршилик ҳаракати ана шу қўмондонликка тўла кўмак бермоқда.

Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Байрутга келган Миср оппозициячи партиялари делегациялари билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Фаластин қаршилик ҳаракати жангчилари Ливан пойтахтини мудофаа эта туриб ўз жонларини қурбон қилишга тайёр эдилар. Биз Ливан болаларининг, тинч аҳолининг тақдири учун масъулиятни ҳис этган ҳолдагина шаҳардан чиқиб кетишга розилик бердик. Байрут ҳимоячиларининг саботматонати, деб таъкидлади у, Исроил армиясининг имкониятлари тўғрисидаги сафсатани узил-кесил чиппакка чиқарди ва ўз озодлиги учун жанг қилаётган халқ енгилмас эканлигини яна бир бор исботлади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

✦ ПРАГА. Словакиянинг Стропков шаҳридаги «Тесла» телефон заводи Совет Иттифоқига экспорт маҳсулотлари етказиб бериш планини муваффақиятли бажараяпти. Корхона коллективи шу йилнинг ўзидаёқ совет буюртмачиларига салкам 300 минг телефон аппарати жўнатди, бутун йиллик экспорт ҳажми эса 435 минг телефон аппаратини ташкил этади. Бу тахминан ўтган йилдагидан учдан бир ҳисса зиёддир.

Завод экспорт ҳажмини ошириш билан бир қаторда бу йил ўз маҳсулоти турларини ҳам анча янгилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ СССРга рақамлар кнопкалар ёрдамида териладиган янги телефон аппаратларининг катта туркуми жўнатилди. Бундай янгилик абонентларни ўзаро боғлаш тезлигини ўрта ҳисобда беш баравар оширади.

✦ ПАРИЖ. Умуммеҳнат конфедерациясининг секретари Рене Ломэ «Юманите диманш» ҳафтаномасининг мухбири билан суҳбатда шундай деди: умуммеҳнат конфедерациясининг яқин ойларга мўлжалланган иш фаолиятининг асосий йўналиши пулнинг қадрсизланиши ва ишсизликка қарши, меҳнаткашлар ҳуқуқларини кенгайтириш учун курашдан иборат.

Франция меҳнаткашлари ҳукуматнинг ислоҳотлар ўтказиш сиёсатига катта умид боғламоқдалар. Бироқ корхона эгаларининг баъзи ҳатти-ҳаракатлари таажжубга солмоқда, деб давом этди у. Шунинг учун биз ўз талабларимизни тушунтириш ва аниқлаб олиш юзасидан кенг кўламдаги кампанияни авж олдириш ниятидамиз. Бизлар меҳнаткашларнинг аҳоли харид қобилиятининг пасайиб кетишига қарши, қўшимча иш ўринларини вужудга келтириш учун кураш йўллари тўғрисида ўз фикрини билдиришларига имконият яратиб беришни истаймиз. Иқтисодий қийинчиликларни бартараф этишга оид конкрет программа ишлаб чиқилди. Мазкур программада умуммеҳнат конфедерацияси, хусусан, нарх-навонинг ошиши устидан янада таъсирчан контроллик жорий этилишини талаб қилади.

✦ ҚОҲИРА. Исроил солдатларининг Ливан диёрида талончилик қилаётганлиги тўғрисидаги кўплаб фактлар ҳаммага маълум бўлмоқда. Солдатлар Ливаннинг босиб олинган аҳоли пунктларида тинч аҳолини талон-тарож қилиб, агрессия қурбони бўлган кишиларнинг мол-мулкини тортиб олмоқдалар. «Ас-Сиёса» газетаси яна уч марта содир бўлган талончилик тўғрисида хабар беради. Шулардан бирида Сайда шаҳрида яшовчи ливанлик граждан аёл ўғирлаб кетилган.

✦ НЬЮ-ЙОРК. Сальвадор революцион-демократик фронтининг бош секретари Рубен Самора АҚШнинг Сальвадордаги воқеаларга нисбатан тутаётган позициясини кескин танқид қилди.

Рейган маъмурияти, деди у, «Бостон глоб» газетаси мухбири билан суҳбатда, «Сальвадор армияси мағлубиятга учрашига йўл қўймаслик учун ҳар қандай чораларни кўриш ниятидадир. Гарчи бундай чоралар Марказий Америкада уруш чиқишига ёки Америка қўшинларининг бевосита интервенциясини амалга оширишларига олиб келиши мумкин бўлсада, улар ўз ниятларидан қайтмаётирлар». Бироқ, деб таъкидлади Р. Самора, расмий Вашингтоннинг бундай йўли жаҳондаги турли мамлакатларда тобора танқид қилинмоқда. Сальвадор революцион-демократик фронтининг бош секретари Америка пропагандасининг Совет Иттифоқи билан Куба мазкур мамлакетда можаро чиқарди, деган бўҳтондан иборат даъволарини кескин рад этди. «Можаро келиб чиқиши сабабларини Сальвадордаги социал адолатсизликдан излаш керак», — деб таъкидлади Р. Самора.

(ТАСС, 30 август).

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

«ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН»

МУҚИМИЙ номидаги ўзбек давлат музикали драма театри ўз мухлислари эътиборига тез кунда Хуршиднинг «Лайли ва Мажнун» асарини ҳавола этади. Бу спектакль илк бор 30-йилларда бир неча вақт мобайнида шу театр саҳнасида намойиш қилинган эди. Йиллар ўтди, эндиликда асарга янгича ёндошиш, шарқ классик. адабиётида машҳур бўлган бу ишқий достонни ҳозирги кун томошабинига тушунарли тарзда етказиш зарурати туғилди.

...Донолик мактабида илм олаётган Қайс (артист М. Салимов) шу мактаб талабаси Лайлини севиб қолади. Унинг бутун фикри-ҳаёли Лайлида бўлиб, оромини йўқотади. Севгилисига атаб ғазаллар битади, қўшиқлар тўқийди, фиғон чекади. Қайснинг қалбини тушунмаган кишилар уни «Мажнун» деб атайдилар.

Лайли (Тошкент театр ва рассомчилик санъати институти талабаси М. Ҳожиматова) ҳам Қайсни ғойибона севади. Икки ёш пинҳона учрашиб, аҳду паймон қиладилар. Бироқ Лайлининг отаси (Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳ. Умаров) Қайснинг совчиларига рад жавобини бериб, қизини бадавлат араб йигити — Ибн Саломга никоҳлаш тараддудини кўради. Бунга чидай олмаган Қайс эса кимсасиз дашту биёбонларга бош олиб кетади.

Чўлда ботир лашкарбоши Навфал Қайс билан дўстлашади. Навфал унга ўз қизини бермоқчи бўлади. Бироқ Қайс Лайлини жондан ортиқ севишини айтиб, тоғу тошлар қўйнига йўл олади.

Лайли ҳам ,ўз муҳаббатини ҳимоя қилади. Отасининг зўрлиги билан бўлаётган никоҳ кечасида Қайсни излаб қочиб кетади. Севишганларга умри боқий қоя ўз бағридан жой беради.

Спектаклнинг композицион тузилиши мураккаб бўлсада, томошабинларга яхши тушунарли ва унда ўзига хос актёрлик изланишлари кўзга ташланади. Режиссёр томонидан киритилган янгича талқинлар томошабин эътиборини жалб қилади. Ҳар бир образ сермазмун ва тўлақонлилиги билан ажралиб туради. Айниқса, спектаклдаги халқ қўшиқлари М. Салимов, М. Ҳожиматова ва М. Тешабоевалар томонидан меъёрига етказиб ижро этилган. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Расулов ижросидаги Навфал образи актёр ижодида янги характердаги образдир. Дўстга садоқат, ҳалоллик, оқ кўнгиллик, курашчанлик руҳи билан яшаш каби фазилатлар унга хосдир.

Спектаклни театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бахтиёр Ихтиёров саҳналаштирган. Саҳна безакларини Э. Қаландаров ва Г. Жибоедовлар тайёрлашган. Музикаларни Р. Глиэр ва Т. Содиқов басталаганлар. Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Халилов.

Спектакль ўзбек классик адабиётининг буюк намояндаси А. Навоийнинг «Ҳамса» достони яратилганлигининг 500 йиллиги ва атоқли драматург, бастакор, либретто муаллифи Хуршид таваллудининг 90 йиллигига бағишланади.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

● ПИСКЕНТ районидаги ёш натуралистлар станцияси ўсимликлар дунёси билан қизиқувчи ёшларнинг севимли масканларига айланган. Бу ерда улар пахтанинг турли навларини экиб, унинг чидамлилиги, ҳосилдорлиги ва тезпишарлиги каби хусусиятларини синовдан ўтказадилар ҳамда чуқур ўрганиб борадилар. Ёш пахтакорлар бу ерда яратилган «Пискент» навли пахта билан айниқса, фахрланадилар.

Бу йил ёш натуралистлар турли узум навларидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) бўлажак пахтакорлар — Фарҳод Султонов билан Шоҳиста Бегматовалар ўз раҳбарлари Ҳамидулла Исаев билан ғўза ривожини кўздан кечирмоқдалар; Марҳабо Ўринбоева билан Зуҳра Алиевалар ўзлари етиштирган 1—1,5 килограммли узум бошларини завқ билан томоша қилишмоқда.

Р. Альбеков фотолари.

ВЕТЕРАНЛАР СОВЕТИ ИЗЛАЙДИ

ҚУРОЛДОШЛАР, ҚАЕРДАСИЗ?

ОРЛОВ—КУРСК ёйидаги қақшатқич жангларда иштирок этган, урушни Берлинда тугаллаган Қизил Байроқ ва Кутузов орденли 175-Урал—Ковальск ўқчи дивизияси ветеранлар Совети катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Улар ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшишмоқда, ўз қуролдошлари билан алоқаларини тиклашмоқда, ветеранлар билан жанглар бўлиб ўтган жойларда учрашувлар ташкил қилишмоқда. Бундай учрашувларга келган собиқ қуролдошларга махсус кўкрак нишонлари топширилмоқда.

1983 йилнинг ёзида Орлов — Курск ёйида немис-фашист босқинчилари билан бўлган жангларнинг 40 йиллиги нишонланади. Бу ерга дивизия ветеранлари таклиф этилади. Шу муносабат билан 175-ўқчи дивизия ветеранлар Совети барча собиқ қуролдошларни ҳисобга олмоқдалар. Улар ўзлари ҳақидаги маълумотларни қуйидаги адресга юборишлари керак:

Киев шаҳри, «П. Тичина» проспекти, 11 уй, 38 кв. Мусиенко Елизавета Фадеевна.

Қуролдошлар қаердасиз, ўзингиз ҳақда хабар беринг. Бу билан ветеранлар Совети олиб бораётган катта ишга муносиб ҳисса қўшган бўласиз.

Н. ДЕНИСЕНКО,
175-ўқчи дивизия ветерани.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982—83 ўқув йили учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали кадрлар тайёрлайди: ёритиш тармоқларининг электр монтажчиси, иккиламчи занжирлар коммутацияси бўйича электр монтажчи, автоматика ва контрол-ўлчов асбобларини, тузатиш бўйича слесарь, киномеханик (фильмларни текшириш ишини биладиган), **радиотелевизион аппаратураларга хизмат кўрсатиш ва тузатиш бўйича радиомеханик.**

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига тўлиқсиз ўрта маълумотлилар группасига кириб уч йил ўқиганлар ўрганган касби ҳақида ва тўлиқ ўрта маълумот ҳақида диплом оладилар. Улар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар;

билим юртига ўрта маълумотлилар группасига кириб бир йил ўқиганлар ўқиш даврида ҳар ойда 76 сўмдан стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат ҳақининг 33 проценти, электромонтажчилар группасидаги ўқувчилар эса иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида эшкак эшиш ва бокс бўйича ихтисослаштирилган спорт группалари ташкил этилмоқда.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар электромонтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирсалар ётоқхона билан таъминланадилар. Улар учун ўқиш муддати қисқартирилган: ўрта маълумотлилар 7,5 ой, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар эса 10,5 ой ўқийдилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Билим юртини битирганлар техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар эса корхоналардаги мажбурий хизматни ўтамай, ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун йўлланма билан юбориладилар.

Билим юрти яхши жиҳозланган спорт базасига эга. 14 та спорт секцияси доимо ишлайди. Техника ижоди тўгараги ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси, турар жойидан справда, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки ҳарбий билет) шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқимачилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 18, 33, 34, 45 автобусларнинг, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

ЎҚУВ-ЁЗУВ ҚУРОЛЛАРИ

Мактаб ўқувчиларининг каникуллари ҳам тугади. Бир атрофга назар солсак кўпчиликнинг қўлида портфель, дафтарлар, папкалар ва альбомлар, Булар ғамхўр ота-оналар, буви ва буважонлар янги ўқув йилининг ҳозирлигини кўрмоқдалар.

Ҳар бир ота-она ўз фарзандини мактабга яхши тайёрлаб олиб боришни хоҳлайди. Буни мактаб бозорларида қилиш мумкин.

БУ ЕРДАН: ўқувчиларнинг турли дафтарларини, расм дафтарлари ва чизмачилик альбомлари; алифбелар; чизмачилик папкалари; чизмачилик ва расм қоғозлари, турли рангли қоғозларни сотиб олиш мумкин.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИДА ИСТАЛГАН МИҚДОРДА ҚОҒОЗ-ЁЗУВ МАҲСУЛОТЛАРИ БОР.

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«ФАРҒОНА ТОНГ ОТГУНЧА»

ТАНИҚЛИ ўзбек адиби Мирзакалон Исмоилийнинг «Фарғона тонг отгунча» трилогиясининг биринчи ва иккинчи китоби нашр этилди. Биринчи китоб халқимизнинг революция арафасидаги ҳаётидан ҳикоя қилади. Муаллиф илдизлари ниҳоят чуқур кетган, бир-бирини доим қувватлаб келган кучли ҳукмрон синфга қарши қаратилган халқ курашини асар бош қаҳрамонлари Ғуломжон ва Ҳаётхоннинг мураккаб тақдирлари билан боғлаб кўрсатади.

Трилогиянинг «Сўнгги кеча» деб номланган иккинчи китобида воқеа аввалгисидан қарийб ўн йил кейинги, яъни февраль революцияси арафасидаги ички синфий курашлар ва инқилобий ҳаракатни ўз ичига олади. Бу китобда Дилшод билан Тўтиқиз бошидаги ғавғолар, Тешабой, Ашурмирзо, Фосиқ афанди, Ҳожи хола кирдикорлари ва у қора кучларга қарши Ғуломжон, Қудрат, Ольга Петровна, Замон. Жамолиддин ҳамда бошқаларнинг бир ёқадан бош чиқариб курашишлари тасвирланади.

3 ТОМДАН ИБОРАТ

МАШҲУР қорақалпоқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Тўлепберген Қаипбергеневнинг 50 ёшга тўлиши муносабати билан унинг уч жилддан иборат «Сайланма»-си нашр этилмоқда. Ушбу жилдлар унинг машҳур «Қорақалпоқ достони» трилогиясидан ташкил топган. «Сайланма»нинг 1 жилди нашр қилиниб, китобхонларга тақдим этилди.

Романнинг бош қаҳрамони Маманбий бийлик белбоғини бойлаганидан сўнг халқининг ҳаётини яхшилаш, уруғлар ўртасидаги ўзаро низоларни йўқотиш учун курашади.

Асарни қорақалпоқчадан ўзбек тилига Лолахон Тожиева таржима қилган.

Т. Қаипбергенев «Сайланма»сининг II жилдига қорақалпоқ халқининг илғор фикрли фарзандларидан бири Ойдус бийнинг асрлар бўйи эзилган, оч-яланғоч халқини рўшноликка олиб чиқиш йўлида олиб борган машаққатли курашини ифода қилувчи трилогиянинг «Бахтсизлар» деб номланган иккинчи китоби киритилди.

АДИБНИНГ ЯНГИ ТЎПЛАМИ

ЎЗБЕКИСТОН халқ ёзувчиси Асқад Мухторнинг тўрт жилдлик китоби нашр этилмоқда. Яқинда адиб «Асарлар»ининг иккинчи жилди босмадан чиқди.

Ушбу жилдга муаллифнинг «Давр менинг тақдиримда» романи ҳамда «Бўронларда бордек ҳаловат» қиссаси киритилди. Бу иккала асар давр эътибори билан ҳам, қаҳрамонлар характери жиҳатидан ҳам бир-бирини тўлдиради. Замондошимизнинг бугунги ҳаёти ҳақида, давр ва жамият олдидаги шахсий масъулияти, бурчи ҳақида ўйлашга ўргатади.

«МУНАВВАР ЮРТИМ»

«АВТОРНИНГ илк китоби» серияси остида чиққан шеърий тўплам ана шундай деб номланган. Унинг муаллифи ёш, истеъдодли шоира Замира Рўзиевадир. Замира асли андижонлик. Шунинг учун ҳам унинг илк шеърларида Фарғона водийсининг дилбар манзаралари яққол кўзга ташланади. Шоира одамлардаги самимийликни улуғлайди. Тўпламда авторнинг Ватан, она, муҳаббат ҳақидаги шеърлари ҳам нурли туйғуларга йўғрилган.

«ЛОЧИН»

«АВТОРНИНГ биринчи китоби» сериясида кўплаб ёш қаламкашларнинг асарлари нашр этилмоқда. Тошкентлик ёш қаламкаш Асад Асиловнинг «Лочин» деб номланган дастлабки насрий машқлари босмадан чиқди.

Муаллиф бунёдкор замондошларимиз образини ифодалашда турли ҳаётий ҳодисаларни бадиий шаклга солишга ҳаракат қилади.

«ВАҚТ РАНГЛАРИ»

ЁШ шоир Икром Отамуродовнинг «Авторнинг илк китоби» сериясида босилган шеърий тўплами «Вақт ранглари» деб номланди.

Тўпламга киритилган шеърларда баҳор, болалик, бахт ва муҳаббат ҳақида куйланади.

«ОСМОН ЯҚИН, ЕР ЮМШОҚ»

УШБУ тўпламга драматург ва ёзувчи Абдуқаҳҳор Иброҳимовнинг турли йилларда ёзилган ҳикоялари киритилган. Уларда муаллиф ишқ-муҳаббат, вафо каби фазилатларни тараннум этади. Чин севгини авайлаб асрашга чақиради. Фидойилик, меҳр-оқибатни улуғлайди.

Беғараз кулги билан йўғрилган ҳажвий ҳикоялар эса турли иллатларни фош этиш орқали ҳаётимиздаги ижобий кучларнинг улуғворлигини таъкидлайди, ўқувчига майин табассум улашади.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти.

«КРАЗ»ЛАР УЧУН ЯНГИ БАЗА

АНГРЕНДА «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги автобазаси фойдаланишга қабул қилиб олинди. Бу ерда «Ангренский» кўмир разрезида кавлаб олинган яроқсиз жинсларни ташиш билан банд бўлган 250 та кучли карьер самосваллари — «КРАЗ»ларга техникавий хизмат кўрсатиш учун ҳамма шароитлар яратилган. Ремонт устахоналари Ватанимизда ишланган замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Маъмурий-маиший корпусда душхона, ҳайдовчилар учун дам олиш хонаси жойлашган.

Янги автобаза — Ўрта Осиёда энг катта кўмир разрезини реконструкция қилиш планига кўра, қурилган дастлабки саноат объектларидан биридир. Бу билан ёқилғини арзон очиқ усул билан қазиб олиш кўпайтирилишини кўзда тутади.

(ЎзТАГ).

«ДЕФИЦИТ»

ҲАММАСИ михдан бошланди. Қанақа мих, дейсизми?! Ўзимизнинг заводларда чақариладиган, қалпоқлик, икки юзли оддий мих-да. Бир пайтлар қурилишда ишлайдиган прорабнинг уйига икки-уч машина тахта ташиб берган эдим. Кира ҳақисига ўшанақа михдан тўрт яшчигини машинага ортиб юборганди.

Орадан икки-уч йил ўтгач, уй соладиган бўлиб қолдим. У яшчиклар хаёлда йўқ, зир югуриб мих изладим. Эллиги бор, юзлиги бор, икки юзлиги ерда ҳам, кўкда ҳам йўқ. Кеннойингиз бўлса 33 га айланадиган пластинкани 78 га бурнб қўйгандек, тинимсиз дийдиё қилади. Мендақа лапашанг-у, ландовур эрни олам кезиб ҳам топиб бўлмас эмиш. Ҳамма ҳовли тўйи қиляпти экан-у, мен лалайи...и...и...б юрганмишман. Яхшиям худойим бизни лойдан ясаган, йил сайин пишиб борамиз, агар темирдан ясагандами...

— Э худо қарғаган,— дедим бир куни жаҳлим чиқиб.— мих бўлмаса, оёғимни мих қилиб қоқаманми?!

— Анови ҳужрадаги тўрт яшчик михни нима қиласиз? Гўрингизга олиб кетасизми? — Кеннойингиз ҳужра томонга бош ирғаб имо қилди.

— Қанақа мих? Э...э...э...

Ўшандан кейин иш юришиб кетди. Устаям эрта-ю, кеч «тақ-тақ» қилиб мих қоққани-қоққан. Бу ёқда қўни-қўшнилар чиқиб турибди.

— Ука, 27 та икки юзлик керагиди. Ўрнига иккита олти метрлик сороковка —тахта берардим...

— Қўшнижон, полнинг бўёғидан керакмасми?! Импортний, эмаль... Озгина михингиздан бериб турсангиз.

— Абдуфаттоҳ, ҳў, Абдуфаттоҳ, бетонни қаерга тўкайлик? Ҳа, баракалла. Энди қўшничилик шунақа-да. Биздан бугина, сиздан эса бир пакет мих. Қани опчиқинг.

Шундай қилиб участкани ҳам биткaзиб олдим. «Дефицит», деган нарсани одам бўлиб ўшанда билдим. Шу-шу қаердаки, «Мана шу дефицит мол» дейишса, югурадиган, пулнинг юзига ҳам қарамасдан олаверадиган бўлдим. Ахийри бир кун кор —ҳолга яраб қолар экан-ку дейман. Ошна-оғайнилар ҳам феълимни яхши тушиниб қолишган, қаерда камёб мол кўришса, дарров мени хабардор қилишади.

Яқинда Ашрафиддин келиб қолди. Шошиб турган экан, чой ҳам қўйдирмади.

— Абдуфаттоҳ ака,— деди шивирлаб,— зўр «дефицит» бор. Бугун-эрта олмасангиз, қуруқ қоласиз.

— Импортниймн?

— Э, йўқ. Ўзимизники. Лекин топилмайдиган матоҳ. Ўзиям бир адашиб келиб қолди-да.

— Нима экан?

— Номи эсимдан чиқиброқ турибди. Алланимабалоям эди. Ҳа, мол-ҳолингиз бор, олаверинг. Ўзи зўр нарса, оғзингиз мой, чўнтагингиз бой бўлади. Ҳа, антиқа нарса.

— Нархи-чи?

— Ўзига яраша. Харажати... ҳаммаси бўлиб, ўн минг сўм. Аммо-чи, вей, сув текин. Юрагим ҳаприқиб кетди. Ўн минг сўмлик бўлади-ю, ёмон бўладими?! Яна сув текин-а. Шартта кассадаги пулни олдим, етмаганига қўни-қўшнилардан қарз кўтардим. Ашрафиддин, дегани бир сўзли экан, эртасигаёқ ҳовлига ўзи ташлаб кетибди. Узунлиги 5—6 метрга, баландлиги сал кам одам бўйи келадиган, фил суяги рангидаги ажойиб бир нарса. Мен уйда йўғийдим, кеннойингиз нимага кераклигини, қандай қилиб ишлатишни сўраб ҳам қолмапти.

Туни билан ухлаёлмай чиқдим. Етти-саккиз марта ҳовлига чиқиб хабар олдим. Шундай қимматбаҳо нарсанинг очиқда ётиши одамга ғалати туюларкан. Эрталаб қўни-қўшнилар «муборак бўлсин!»га чиқишди. Лекин ҳеч ким унинг нимага ишлатилишини айтиб беролмади. Қишлоқдаги жияним Сафарали келди-ю, жумбоқ ечилди.

— Ие, тоға, фермангиз борми-а?!— деди дарвозадан кирган заҳоти.— Каталакдай ҳовлингизга сут совутиш агрегатини ўрнатиб қўйибсиз...

— А!..

...Ўша-ўша, «дефицит», десалар, кўнглим алланечук бўлиб кетади.

Абдусамат АБДУЛҲАҚОВ,
Оҳангарон.

ҲАЖВИЯ

СОҒЛИҒИНГ — БОЙЛИГИНГ

БУ—ҚЎЛИНГИЗДАН КЕЛАДИ

Туриб қолган сув бузилади. Худди шунингдек, ҳаракатсиз бадан ҳам бўшашиб кетади, дардга чалинади. Бадан ҳаракатга келса ёки уқаланса томирларда қон юришиб кетади, хужайра, тўқима ва аъзолар кислород билан яхши таъминланади, ёт унсурлардан ҳоли бўлади. Силаш ва уқалашнинг дори-дармондан афзаллиги кўп.

Баъзи табибларда бармоқ билан босиш ёки оҳистагина чимчилаб қўйиш одати бўлган. Акупрессура деб аталмиш бу муолажа Европада ҳануз қўлланиб келинмоқда. Акупрессурани нина билан даволашга тенглаштиришади, баъзилар ундан ҳам самарали деб билишади. Чунки, бу усулда аъзо деярли оғримайди, томир тешилмайди, қон оқмайди, организмга юқумли микробнинг кириб қолиш хавфи бўлмайди. Оддийлиги, табиийлиги, хавфсизлиги, яхши нафи бу муолажани кенг қўллашга имкон беради.

Олимларнинг якдиллик билан таъкидлашларича, кишн баданида 700 га яқин биологик сезги нуқталари мавжуд. Ҳар бир нуқта ўз навбатида нерв орқали мияга, у ердан бошқа аъзо ва тўқималар билан узвий боғланган бўлади.

Бармоқ билан даволашнинг устаси, олим В. С. Гойденко бу муолажани амалда қуйидагича қўллаган. Масалан, тумов касаллигида овқатдан 2—3 соат кейин тинчгина ўтирилади ёки ётиб олинади. Кўзларни юмиб бадан бўшаштирилади. Икки қошнинг ўртасидан сал юқори нуқта катта ёки кўрсаткич бармоқ билан ўртача кучда 20—30 секунд уқаланади. Сўнгра эса иккала кўрсаткич бармоқ билан буруннинг энг устки қисмини икки томондан қисиб 30 секунд давомида эзилади.

Бош бармоқ билан кўрсаткич бармоқ бирлашган жойни, тиззанинг қоқ чўққисини 3—5 минут давомида силаш тумовни бартараф қилибгина қолмай, кишига бардамлик бағишлайди, хордиқни чиқаради. Бу билан бош оғриғининг ҳам олди олинади.

Кишида қон босими ошиб ёки аксинча пасайиб кетганида бош ва бўйин уқаланади. Қошдан 1—1,5 сантиметр юқоридаги нуқтани 3—4 минут давомида бармоқ билан айланмасига уқалаганда кишида бироз уйқуга мойиллик пайдо бўлади. Сўнгра кўрсаткич бармоқ билан қулоқ ва бўйин ўртасидаги нуқта массаж қилинади. Қон босими ошганда яна бир нуқта 3—4 минут давомида эзилади. Бу кўрсаткич бармоқнинг бош бармоқ билан туташган устки қисмидир. Агар қон босим пасайган бўлса уқалаш атиги 1 минут давом этади.

Икки қошнинг ўртаси, пешонанинг ёнбош суяги, унинг тепа суяк билан ёндошган жойлари, тепа суякнинг қоқ чўққиси, тиззанинг устки қисми, болдирнинг охирги нуқтаси, кафтнинг билакка ўтар қисми, билакнинг устки бўғинга яқин ички қисми қон босимига бевосита алоқадордир. Қон босими кўтарилганда шу нуқталар юмшоқ ва давомли уқаланса, аксинча қон босими пасайганда чуқурроқ ва эзиброқ уқаланса мақсадга мувофиқ бўлади.

Бармоқ билан уқалаш ҳар кимнинг қўлидан келади. У қатор касалликларнинг олдини олишга ёрдам беради.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
шифокор.

СПОРТ

СОВЕТ БАСКЕТБОЛЧИЛАРИ ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Колумбияда баскетбол бўйича тўққизинчи жаҳон чемпионати ниҳоясига етди. Финал группада жаҳоннинг 7 кучли командаси юксак ном учун ўзаро кураш олиб бордилар. Ҳал қилувчи ўйин олдидан. СССР терма командаси 6 учрашув ўтказиб, унинг 5 тасида ғалаба қозонди, Бир ўйинда имконият бой берилди. Худди ана шундай натижани АҚШ баскетболчилари ҳам қўлга киритдилар. Бу икки команда жаҳон чемпиони номини олиш учун ҳал қилувчи баҳсда ўзаро майдонга чиқдилар.

Кескин кураш остида ўтган ўйинда СССР терма командаси аъзолари бор маҳоратларини ишга солиб, муваффақият қозонишди. Улар ўйинни 95:94 ҳисобида ўз фойдаларига ҳал қилдилар.

ЯКУБИКНИНГ 16-ТЎПИ

Мамлакат футбол чемпионатида иштирок этаётган олий лига вакиллари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. «Пахтакор» бу турда Кутаиси шаҳрида маҳаллий «Торпедо» командаси билан майдонга чиқди. Биринчи бўлиб ҳисобни пахтакорчилар очишди. Команда капитани А. Якубик бу сафар ҳам ўзини кўрсатди. У рақиб дарвозасига ўзининг мавсумдаги 16-тўпини киритди. Шундан сўнг майдон эгалари ташаббусни қўлга олдилар ва «Пахтакор» дарбозасига кетма-кет 3 та тўп киритишди.

Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Торпедо» (М) — «Динамо» (К) 0:1; «Зенит» — «Динамо (Мн) 0:2; ЦСКА — «Черноморец» 1:2; «Шахтёр» — «Динамо» (Тб) 3:3; «Нефтчи — «Қайрат» 1:0; «Металлист» — «Спартак» 1:3; «Днепр» — «Динамо» (М) 3:2; «Кубань» — «Арарат» 1:0.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СЕШАНБА, 31 АВГУСТ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — У. Теккерей. «Мағрурлик бозори». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.10 — «Рус шимолида». Илмий-оммабоп фильм. 15.20 —«Маяковский рассом». 16.05 — Болалар учун фильм. «Электрониканинг саргузаштлари». 2-серия — «6-«Б» сири» ва 3-серия — «Кучук етаклаган бола». 18.15 «Тинчлик учун курашда меҳнаткашларнинг бирдамлиги».

18.45 — Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. СССР-II — Япония терма командалари. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». Белгород витамин комбинатининг иш тажрибаси ҳақида. 19.45 — «Экранда — кинокомедия». «Йўлбарс ўргатувчи». 21.30 — Время. 22.05 — «Катталар учун контроль иш». 6-кўрсатув. 22.50 — «Дунё воқеалари». 23.05 —От спорти бўйича халқаро мусобақалар. Марказий ипподромдан олиб кўрсатилади.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Москва пионер ва ўқувчилар саройи Локтев номли ашула ва рақс ансамблининг концерти. 9.50 — «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади». 10.20 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус қўшиқлари хори О. Ковалёва қўшиқларини ижро этади. 10.55 — Француз тили. 11.25— Болалар учун фильм. «Ҳарбий сир». 12.50 — «Фан оламида». 13.20 — «Сен қонунни биласанми?». Хатларга жавоб. 14.05 — «Таниш оҳанглар». Концерт. 14.50 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 15.20 — «Сухановода ёз». Кинолавҳа. 15.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». Русь музейида СССР халқ рассоми Б. С. Угаров асарлари кўргазмаси. 19.15 — И. С. Бах асарларини халқаро конкурслар лауреати А. Гаврилов ва Ю. Николаевский раҳбарлигидаги камер ансамбли чалади. 20.00—«Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар. 20.45 — — «Халқ оҳанглари». 21.00 — «Спорт ҳафталиги». 21.30 — Время. 22.05 — «Бугун ва эртага». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — «Мўъжиза қовоқ». Қўғирчоқ фильм. 12.00 — «Халқ фаровонлиги учун». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 17.45 — Кўрсатувлар программаси. 17.50 — «Сеҳрли най». Болалар учун фильм концерт премьераси. («Узбектелефильм»). 18.15 — Мактаб ўқувчилари учун. «Салом, мактаб!». 18.45 — «Ўқитувчи». СССР Олий Советининг депутати, ўқитувчи М. С. Самадова ҳақида очерк. 19.15 — «Янги ўқув йилингиз билан». Ўзбекистон ССР маориф министри С. Ш. Шермуҳамедов сўзи. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Шеърият билан учрашув». 20.30 — Ахборот. 20.50 — Камер куйлардан концерт. Ўзбек Давлат филармониясининг квартети ижро этади. 21.30 — Время. 22.05 — «Инсон ва замин». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув ва концерт. 22.30 — Янгиликлар.

Тошкент давлат маданият институти коллективи рус ва чет эл адабиёти кафедрасининг катта ўқитувчиси, филология фанлари кандидати Ш. М. Шариповага турмуш ўртоғи

Тельман ШАРИПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 07388 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1673. 14